

Predmet IT-98-32-A, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića

Transkripcija i redaktura transkripta: Fond za humanitarno pravo, 15.decembar 2005.

Petak, 16. novembar 2001.

Svedok Milojka Vasiljević

Svedok VGD-23

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.29 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA HANT: Molim vas, prozovite Predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. *Predmet IT-98-32-T, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića.*

SUDIJA HANT: Izvolite, gospodine Domazet.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam, časni Sude. Dobro jutro, gospođo Vasiljević.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li možemo nastaviti tamo gde smo juče popodne završili? Ako se sećate, bilo je reči o šubari i šeširu, dakle razlika između jednog i drugog, između šubare za koju ste rekli da je nosila osoba po imenu Mitar Knežević. Sećate li se toga?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Znam kako izgleda šubara ali ne umem da objasnim, a znam šta je šešir. Šubara je naša, srpska, kapa koju nose ljudi, a šešir...ima ih različitih.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jedna mogućnost je bila da na listu papira nacrtate kako to izgleda. Da li ste u mogućnosti da to učinite?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Može.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Imate li pred sobom papir?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA HANT: I olovku za crtanje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas najpre molim da u gornjem delu, ili sa leve strane...da, pošto držite papir tako, nacrtate kako po vama izgleda šubara, a sa desne strane šešir.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Joj...otkud znam...Šubara može da bude gore... a može i da se skрати. Može da se dignе da bude gore, a može da bude i kraća. Šešir može na obod...ne znam ni ja kako se crta...

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, ja sam se, nažalost, nadao da će ovo biti urađeno tokom prošle noći.

ADVOKAT DOMAZET: Da. Ja nisam imao kontakt sa gospodom Vasiljević, iz razumljivih razloga, jer svedoči pod zakletvom, tako da...Možda je trebalo juče pred kraj da joj kažemo da to uradi, ali mislim da je i ovo objašnjenje koje je dala da šešir ima obod, a da šubara nema obod, je nešto što je zadovoljavajuće. Sa tim možemo da se složimo, a ne znam kako će izgledati ovaj crtež koji je nacrtala.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro, oni možda misle na onu šubaru što nose Rusi, pa se stavlja na uši. Međutim, to je sasvim drugačija šubara kod nas, koja može da se dignе gore, ili da se uvuče unutra, da bude kraća.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, ukoliko se dogovorimo da reč "*rim*" (*ivica, rub*) znači isto što i reč "*brim*" (*obod, rub*), i da šubara nema obod ("*brim*"), onda mislim da je to dovoljno dobro objašnjenje.

prevodilac: Časni Sude, izvinjavam se. Trebalo je da u svom prevodu kažem "*brim*" (*obod*), a ne "*rim*" (*ivica*).

SUDIJA HANT: Uredu. Onda smo se složili oko toga. Hvala vam, gospodine Domazet. Mislio sam da smo zatražili da se to tokom noći uradi, ali, ukoliko to nije bilo dovoljno jasno, ja sam kriv. Mislim da smo stekli jasnu predstavu o onome na šta je svedokinja mislila.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospođo Vasiljević, možete li opisati, po vašem sećanju, kako je izgledao onaj šešir koji je vaš suprug Mitar povremeno nosio u to vreme?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Šešir koji je ponekad Mitar nosio je bio manji...to je bio lovački šešir, zato što se njegov otac bavio lovom, pa je imao taj šešir. I ponekada bi Mitar uzeo manji šešir, sa manjim obodom, tamnije boje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, gospođo Vasiljević, ako sam vas dobro razumeo, radi se o šeširu sa manjim obodom, dakle, manjih dimenzija, i tamnije, zatvorenije boje. Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li se setiti, interesuje me, naravno, to vreme, dakle, ta godina, 1992. godina, da li je u to vreme o kojem smo dosta razgovarali, vaš suprug Mitar nosio mantil?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada u životu Mitar nije imao mantil, niti ga je ikada obukao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li hoćete da kažete da uopšte nije imao običaj da nosi mantili, niti je imao mantil?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije, uopšte...Nije ga nikada ni imao, niti ga je ikada nosio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je vaš suprug, za sve ovo vreme koliko ste u braku sa njim, ikada nosio brkove?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada Mitar nije nosio brkove.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je puštao bradu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikada nije imao bradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je imao kakav nadimak?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikada nije imao nadimak.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li mi reći, gospođo Vasiljević, ko je bio vaš kum na venčanju sa Mitrom, dakle, prvi svedok ili glavni kum?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Prvi svedok ili glavni kum na mom venčanju, bio je Luka Lukić.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste čuli, gospođo Vasiljević, za neko venčanje koje je bilo posle rata, na kome je Milan Lukić bi glavni svedok ili kum? Moje pitanje je da li ste čuli za takvo venčanje?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ja nisam čula.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Mogu da vas podsetim...Odnosno, da pokušam ovako: da li poznajete čoveka po imenu Vasiljević Rade?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, poznajem Rada Vasiljevića.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se njegov sin ženio u proteklim godinama?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Ženio se njegov sin, i pravio je svadbu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi lično bili na toj svadbi?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam ja bila. Bio je moj muž i deca.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Gospođo Vasiljević, kada ste govorili o kući u kojoj ste stanovali, govorili ste o kući koju je vaš svekar, otac Mitrov, kupio,

i u kojoj ste živeli. Pominjali ste i drugu kuću koju ste još negde osamdesetih godina započeli. Hoćete li mi reći da li ste, i kada, dovršili tu kuću, da može, bar delimično, da bude za stanovanje?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, tu kuću smo završili 1999. godine i tada smo uselili SFOR u novu kuću, nismo se mi uselili.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, tu kuću, kada ste je osposobili za stanovanje u njoj, u nju se niste uselili. Uselio se SFOR, kao vaš zakupac. Je li...

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Uselio se SFOR, u našu novu kuću.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ko je sa njima sačinio ugovor o tome...ugovor o zakupu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mitar. Mitar je sačinio ugovor sa SFOR-om, o zakupu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li znate o tome, da li je novac koji je dat za zakup bio isplaćen unapred, za više meseci, ili ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, oni su dali nešto unapred da bi mi to sve otarasili...da bi mogli oni da...jer nije bilo sve do kraja....da mogu oni useliti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vas dobro razumem, da je taj novac plaćen unapred da bi mogli da osposobite ono što nije bilo osposobljeno, i da bi oni mogli da se usele?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da, oni su dali nešto unapred, da opremimo kupatilo, što nije bilo opremljeno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko je to...

SUDIJA HANT: Oboje vas moli da pravite pauze. Prevodioci ne mogu da stignu da prevedu ono što ste rekli, a vi nastavljate sa novim pitanjima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko je to bilo vremenski, računajući unazad, od hapšenja vašeg supruga? Dakle, koliko je meseci, unazad, od tog momenta, SFOR bio zakupac te vaše kuće, pored stare kuće u kojoj ste živeli?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: SFOR se uselio, ja mislim, sedam meseci pre nego što su Mitra uhapsili.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Za to vreme, za tih, kako kažete, sedam meseci, je li Mitar tu bio, živeo u kući pored kuće u kojoj je SFOR imao svoje prostorije?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, svi smo bili tu, i Mitar je bio...svi smo bili, celo vreme dok je SFOR stanovao kod nas.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je...da li je, sem toga što je tu živeo u kući pored njih, da li je održavao neke posebne odnose sa vojnicima SFOR-a koji su tu bili? Dakle, da li se viđao sa njima i družio?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Svi su se družili, i Mitar se družio. Deca su se družila, odlazila su u Banju...Išli smo kod njih kada slave neki rođendan, kada slave svoj božić, kada slave Novu godinu, i tako. Oni su dolazili kod nas...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su svi oni, jer pretpostavljam da su se povremeno i menjali, znali da se vaš suprug zove Mitar Vasiljević?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, naravno. Svi su znali ko smo mi, i šta smo mi. Mitra su poznavali.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je ikada, bilo ko od zvaničnih organa Republike Srpske ili SFOR-a vašem suprugu rekao da postoji sumnja, i da se protiv njega vodi bilo kakav postupak zbog onoga što se dešavalo u vreme ratnih sukoba?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nikada niko nije rekao ništa.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je za vreme od 1992. godine pa do početka 2000. godine, kada Mitar bio uhapšen, ikada Mitar menjao svoje prebivalište?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikada Mitar nije menjao, uvek je bio tu. Nikada nije bio odsutan, ni jedno veče, možda.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažem da li je uopšte menjao prebivalište...da li je, uopšte, neki period živeo van Višegrada, van ove kuće u Vojvode Stepa, u kojoj ste živeli?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikada nije Mitar menjao prebivalište.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je ikada, u razgovoru sa vama, izražavao sumnju da može biti uhapšen, ili da se može voditi neki postupak u odnosu na njega?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikada nije ni posumnjao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi, gospođo Vasiljević, bili prisutni kada je bio uhapšen, i kako ste reagovali na to saznanje?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam ja tada bila kući. Ja sam tada radila. I ćerka mi je došla negde oko pola četiri, i kaže...Obično je Mitar išao u grad, i vraćao se više puta kući. Ona je došla i rekla: "Mama, tate nema da dolazi kući. Ja ne znam gde je."

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U odgovoru na neka moja pitanja, rekli ste da ste radili kao trgovac u više mesta i sela u okolini Višegrada, i u samom Višegradu. Da li ste radili u selima u kojima su živeli ili samo muslimani, ili pretežno muslimani, ili u dobrom delu muslimani, obzirom da je okolina Višegrada sastavljena od sela koja imaju različitu etničku zastupljenost?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, radila sam u selima u kojima ima više muslimana, u kojima ima i muslimana i Srba. Radila sam u Crnči gde nije bio ni jedne srpske kuće, bili su svi muslimani. I, naravno, radila sam u gradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sem Crnče koju ste pomenuli kao naselje ili selo koje je isključivo muslimansko, možete li se setiti još nekog primera sela muslimanskih, ili pretežno muslimanskih, gde ste radili kao trgovac?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, radila sam i u Dušću koje je pretežno muslimansko naselje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Spomenuli ste rad, čini mi se, i u Prelovu. Da li je Prelovo mešovito selo, ili srpsko, sa srpskim stanovništvom?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, radila sam u Prelovu. Tu ima srpskih...ali mislim da ima više muslimanskih sela.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako ste se, kada ste radili u tim selima, vi lično, slagali sa stanovništvom koje je bilo druge etničke pripadnosti, dakle sa muslimanskim?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Odlično sam se slagala. Nikada mi niko nije ništa rekao. Nisam imala nikakvih problema.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Znači li to da vi nikada niste imali problema...a da li su oni nekada imali problema sa vama, da li se nekada neko tužio preduzeću na vaš rad, ili tako nešto?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nikada se niko nije požalio na mene.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam se za sve to vreme neko od muslimana požalio na vašeg supruga Mitra, na, eventualno, neko ponašanje prema njima, koje nije bilo korektno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nikada mi se niko nije požalio na Mitra.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala vam, gospođo Vasiljević. Ja nemam drugih pitanja.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, unakrsno ispitivanje.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala vam, časni Sude. Gospođo Vasiljević, kada ste govorili o Prelovu, rekli ste da su muslimani tamo većinsko stanovništvo. Da li mislite na to da muslimani i danas u Prelovo čine većinsko stanovništvo, ili ste mislili na situaciju u periodu 1992. godine?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. 1992. godine su bili muslimani, danas...još ih nema, nisu se vratili. Danas je srpsko stanovništvo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kuda su otišli Muslimani?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nemam ja pojam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kada su otišli?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Najverovatnije da su otišli kada se zaratilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodin Domazet vam je postavio nekoliko pitanja o ljudima iz SFOR-a (Security Force) koji žive u vašoj kući. To su bili Francuzi, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, bili su Francuzi. Moja su deca, čak, išla na francuski kurs sa njima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I oni su ostali u toj kući sve do trenutka kada je vaš muž uhapšen?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da, da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon hapšenja vašeg muža, posle koliko vremena su oni otišli?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kada je muž uhapšen, i kada sam došla kući, njih nije bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, oni su prestali da žive u vašoj kući od trenutka kada je vaš muž uhapšen. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jeste, nisu bili više.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo Vasiljević, vi sada svakako uvidate da su ti ljudi šest meseci živeli u vašoj kući, kako bi uhapsili vašeg muža i kako bi, u međuvremenu, prikupili informacije o Milanu Lukiću, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ništa ja nisam znala šta oni rade. Oni su samo stanovali kod mene, i nemam ja pojam zašto su oni tu...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste sada svesni činjenice da je optužnica protiv vašeg muža bila pod pečatom, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja sam to kasnije saznala kada je moj muž otišao, i kada je sve ovo bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali, sada znate da je optužnica protiv vašeg muža postojala u vreme kada su francuski vojnici SFOR-a živeli u vašoj kući. Vi sada znate da je to istina, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Sada znam, ali tada nisam nikada znala.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Uredu. Kada ste juče govorili o Milanu Lukiću, rekli ste: " Čula sam da je učestvovao u paljenju kuća, ali ja nisam bila tu, ne znam...Nisam videla. Ružne neke stvari, ali ja se ne sećam šta je radio." Recite mi, kada ste prvi put saznali da je Milan Lukić učestvovao u paljenju kuća?

SUDIJA HANT: Da, izvolite, gospodine Domazet. Samo trenutak, gospođo.

ADVOKAT DOMAZET: Vaša visosti, ako se dobro sećam, ovo su reči koje svedokinja jeste rekla, ali u odnosu na drugu ličnost, a ne na Milana Lukića.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Ne, ne, nisam ja rekla da je Milan Lukić, nego sam rekla da je Mitar Knežević. To sam čula, ali nisam videla.

ADVOKAT DOMAZET: Može se proveriti u transkriptu, ali ne radi se o...

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Milanu Lukić, nego o Mitru Kneževiću.

SUDIJA HANT: Gospođo, molim vas da malo pričekate. Da, tako se i ja sećam.

TUŽILAC GRUM: Dozvolite da to pojasnim sa svedokinjom...

SUDIJA HANT: Ne, ne. Ja se upravo toga i sećam, da je svedokinja govorila o Mitru Kneževiću, o tome nema nikakvog spora. Odlično se sećam da je gospodin Domazet veoma istrajno i dugo pokušavo da od svedokinje dobije neke dodatne informacije o njemu.

TUŽILAC GRUM: Onda se izvinjavam zbog pogrešnog tumačenja transkripta, i nastaviću dalje ispitivanje svedoka.

SUDIJA HANT: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete kada ste prvi put čuli da je ta osoba pod imenom Mitar Knežević učestvovala u spaljivanju kuća?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne znam ja kada je on uključen. Posle, kada je priče bilo po gradu, govorilo se za njega, i u novinama sam, kasnije, čitala. Ne znam tada, kada je bilo...kada je uključen.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to bilo 1992. godine?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je bilo 1992. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I da li se sećate ko vam je rekao da je Mitar Knežević učestvovao u spaljivanju kuća?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ja sam to čitala, a ne znam ko je rekao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U višegradskim medijima se govorilo o dva slučaja spaljivanja kuća. Jedan slučaj je bio u Pionirskoj ulici, a drugi u Bikavcu. Da li je u glasinama koje ste čuli o Mitru Kneževiću rečeno koju je kuću, konkretno, spalio?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To se govorilo da su zapaljene kuće, različito se pisalo...Ja ne znam ko, tačno, piše da je Mitar Knežević...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Iz ostalih iskaza svedoka u ovom predmetu smo saznali da su mnoge kuće zapaljene. Ja sam, iz vašeg jučerašnjeg svedočenja, razumeo da su ljudi nastradali u spaljenim kućam o kojima ste vi govorili. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja ni ko je nastradao, ni ko je bio. Nemam ja pojma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vi mislite da su u spaljivanju kuća o kojem ste juče govorili, stradali ljudi?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja sam samo čitala u novinama, kasnije, kada je sve ovo...bilo. Različito sam čitala, i drugo ja ništa ne znam, nisam tu bila.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ja samo pokušavam da shvatim da li ste vi mislili da su u tim zapaljenim kućama stradali ljudi. Da li ste to mislili ili niste?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, verovatno...Namam ja pojma ko je tu nastradao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da je vaš muž imao samo jedan šešir. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije on non-stop nosio šešir. Ponekad bi stavio neki manji šešir, ali ne uvek.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on imao samo jedan šešir?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije on imao ni jedan, nego bi nekada uzeo od svog oca, pa bi stavio. Znači, lično ga on nije ni imao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, on nije imao ni jedan šešir, i jedini šešir koji ste videli da nosi je bio šešir njegovog oca, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ponekad.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada videli da nosi nekakav vojni šešir?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne znam ni kako izgleda vojni šešir.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da je vaš muž imao takav šešir, vi biste, kao njegova supruga, svakako videli taj šešir negde u kući, ili biste videli vašeg muža da ga nosi, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja nikada nisam imala taj...niti sam ikada videla vojni šešir.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Takođe ste rekli da vaš muž nikada nije imao ni kaput, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kaput je imao, ali mantil nikada nije...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, imao je jedan kaput, kako ste sada objasnili. Da li je to jedini kaput koji je on imao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam...koji mislite, kraći kaput ili dugi? On je imao samo kapute, normalne...sakoe. Ali, mantil nije nikada imao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, rekli ste nam da je vaš muž imao dva kaputa. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, naravno da je imao sakoa, kraćih kaputa, a mantila nikada nije imao. Uopšte u kući nismo imali mantil.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li nam reći koliko je sakoa imao vaš muž?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam. On je radio kao konobar, naravno da je imao odela i kaputa. Oni su morali da rade u cvrnom odelu...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hajde da se ograničimo samo na kapute koji se nose napolju, na ono što bi čovek obukao preko odeće, kada bi izlazio napolje. Koliko sakoa je vaš muž imao, koji bi odgovarali tom opisu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada. Nikada Mitar nije imao nikakav ni ogrtač, ni matil, ni ništa da nosi preko sakoa.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete šta je vaš muž nosio kada je napolju padala kiša?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nosio je SMB uniformu i svoje odelo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali ništa ga nije štitilo od kiše?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada nije imao ništa. Kišobran, naravno da je nosio. Šta znam drugo...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kakav sako, jaknu ili kaput bi nosio kada bi zimi u Višegradu zahladnelo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, naravno da je imao jaknu neku zimsku, deblju...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koje boje je bila ta jakna?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ima je sada, eto je kod kuće. Nešto je svetlija...kraća. Žučkasta, onako...Ne znam kako da vam objasnim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete da se radi o kraćoj jakni, da li možete da nam objasnite dokle je ta jakna dosegala?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ovako...Jakna obična, zimska. Kao i sako, ne dole...kao sako. Kao sako....ovaj, kraće.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opisujete nam sako koji sada imate na sebi, zar ne? Pokazujete na svoj sako. Da li želite da kažete da je ta jakna iste dužine kao sako koji vi sada u sudnici nosite?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije čak ni ove dužine, kraće.

SUDIJA HANT: Da li možete da nam opišete šta svedok nosi, jer mi odavde ne možemo da vidimo dužinu njenog sakoa.

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo, sako koji sada nosite je vama nešto ispod struka, te dužine, zar ne? Sako koji sada nosite je vama nešto ispod struka. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Njegova jakna je kraća od ovog sakoa. Kraća je. Ovaj sako je duži od njegove jakne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je njegova jakna njemu bila do struka? Da li to pokušavate da nam objasnite?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, tako...Normalna jakna, ne znam kako da vam objasnim. Ne duga, nego kraća jakna. Ovako je kraća jakna...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Juče ste nam rekli da je jednoga dana vaš muž došao kući sav uznemiren, i da je buncao o svom kolegi i sinu svog kolege. Rekli ste nam, ukoliko se dobro sećam, da je tog dana bila rođendanska proslava vašeg sina Nikole. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Pogrešno ste me razumeli.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste, otprilike, u to vreme organizovali rođendansku proslavu za vašeg sina Nikolu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, uopšte me niste razumeli. Ja sam rekla da su Mitrove kolege dolazile kada je bio Nikoli rođendan. Nikoli je rođendan u avgustu, a ne taj dan kada Mitar dolazio, kada je bio uzbuđen.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pričali ste nam o jednom srpskom običaju. Da li je srpski običaj da se za rođendan deteta da se organizuje proslava i da se na nju pozovu rođaci i prijatelji?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Naravno, pozivam je svoje kolege, Mitar svoje. I baš kada smo pravili rođendan Nikolin, bilo je, sigurno, desetak Mitrovih kolega, i mojih koleginica, i naša bliža rodbina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada već razgovaramo o srpskim običajima, da li biste mogli da mi kažete u koje vreme, otprilike, tipična srpska porodica ruča nedeljom? U koje doba dana?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nedeljom? Pa, zavisi. Sve zavisi...kada smo kući, kada...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recimo porodica koja je kod kuće tog dana.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Sve zavisi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hajde da uzmemo za primer porodicu koja je kod kuće. Da li bi ona, obično, ručala sredinom dana ili posle podne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, sve zavisi, opet...Može da bude u 3, može u 5. Zavisi...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Uzmimo za primer vašu porodicu. U koje doba dana biste pripremili nedeljni ručak za svoju decu i muža? U koje doba dana biste pripremili nedeljni ručak?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, sve zavisi...kad smo tu na okupu. Ne mogu tačno reći, ne znam ni ja. Sve zavisi kada smo tu, svi skupa. Kada se skupimo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pretpostavimo da ste svi kod kuće. Kada biste pripremili nedeljni ručak? Niko ne radi, svi su kod kuće, cela porodica je tu...u koje doba biste pripremili nedeljni ručak?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Zavisi, opet, kada se svo skupimo. Nemam pojma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete ko je bio Nikolin kum na krštenju?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nikolin kum je bila kuma Smiljana. Ona ga je krstila. Lukić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li, prema srpskom običaju, dete ima samo kuma ili kumu, ili ima i kuma i kumu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Po srpskim običajima, prvo ide od nastarijeg kuma, pa onda ide, ako ima najstarijeg sina, pa onda mlađeg. Međutim, ovaj slučaj kada je Nikolu krstila kuma, zato što je kum Luka Lukić bio u Austriji, i njegova je majka bila sama ovde, i mi smo uzeli nju. Inače, nije mogao doći.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da je Luka Lukić bio kod kuće, da li bi vaš sin imao kumu i kuma, ili samo kuma, Luku?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tada bi samo bio Luka Lukić, jer ide to sve...Prvo idu muškarci, pa ako nema, ili ako je neka bolest, onda može i neko drugi. Prvo treba muška osoba, najstarija, pa sve po redu. Ako nema niko od muškaraca, onda ide kuma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam objasnite u kakvom su srodstvu Smiljana Lukić i Milan Lukić?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Oni su bili Lukići, ja nemam pojma šta je sve bilo...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi ne znate da li je vaša kuma Milanova tetka, strina, majka ili nešto drugo? Vi ne možete da nam kažete u kojem su srodstvu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Najverovatnije da mu je strina, čim je Lukić. Strina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete ko je kum vaše ćerke?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Moju ćerku je krstio...Luka Lukić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da se sada na trenutak vratimo na rođendansku proslavu. Rekli ste da je Meho Džafić ranije bio pozivan na rođendanske proslave u vašoj porodici. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, bilo je više kolega Mitrovih. Bio je Hodžić, bio je Agić, bili su neki...jedan Omer mlađi, jedan Omer stariji, Meho. Ne znam...Sitni, kako su ga zvali, nisam mu znala ime. Bilo je...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I da li je Meho...

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: ...više njih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je Meho prihvatao vaš poziv, i dolazio u vašu kuću, i učestvovao u vašem porodičnom slavlju?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete koliko je puta, otprilike, Meho dolazio u vašu kuću, na ta rođendanska slavlja?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije radi rođendanskog...možda dva puta, ali je dolazio ovako...Nekada sa Mitrom da sedi, nekada je dovukao Mitra s kolima. Kako kad...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste se složili sa mojom konstatacijom, ustvari, da li biste rekli da je on dolazio, svraćao u vašu kuću više od jednom ili dva puta mesečno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam koliko je puta bio. Svi su oni dolazili s Mitrom, ali ne znam koliko puta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bila tačna pretpostavka da bi Mehina porodica uzvratila poziv, i pozvala vas i vašeg muža na rođendansko ili drugo porodično slavlje? Da li bi to bilo bila tačna pretpostavka?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, nisam ja zvala. Mitar je obično zvao svoje kolege, ja svoje kolegince.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ono što vas ja pitam je da li ste ikada bili pozvani na neko porodično slavlje u Mehinoj kući?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam lično išla, ne znam za Mitra...da li je on pozvan od strane kolega, ali ja nisam išla nikada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete kako se zovu Mehina deca?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete kako se zove Mehina žena?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete u kojoj je ulici živeo Meho?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Možda to Mitar zna. On je sa njim radio. Ja ne znam. Možda Mitar poznaje decu i njega....ne znam ja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete koja kola je vozio Meho?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Meho je imao "Fiću", belu. Ako znate šta je "Fića" naša.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Juče sta nam detaljnije govorili o kumstvu, i dali ste nam živopisnu sliku snage te kumske veze. U jednom trenutku ste nam rekli da u srpskoj tradiciji postoji verovanje da će loše stvari će se desiti porodici koja je prekinu kumstvo. Da li ste to rekli?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, mi kumujemo...To je staro kumstvo. Kod nas je staro kumstvo, možda 100, 200 godina, nemam pojma. PO našim običajima, mora prvo da se ima tih nekih ceremonija, da se pita stari kum, ako treba da se promeni i tako. A, inače, uopšte nije dobro da se promeni kum. I dok smo god mi živi, Lukići i Vasiljevići, naravno da će biti sve kumstva. Nikada se neće raskinuti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li sam vas juče dobro čuo, kada ste rekli da ste verovali da će loša sreća, ili zla sudbina, zadesiti porodicu Vasiljević, ukoliko bi se to kumstvo prekinulo? Da li ste to juče rekli?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, po starim nekim našim verovanjima nije, uopšte, dozvoljeno da se prekinu kumstvo, a i ne uzvratu se dobro.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi, onda, bilo ispravno reći da su, po vašem mišljenju, porodice Vasiljević o Lukić i dalje kumovi? Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, naravno. Mi još nikad nismo prekinuli kumstvo, a ne mora da znači...Mi demo dalje, imamo mlađe...i oni dalje nastavljaju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je, prema vašem mišljenju, vaš muž još uvek kum Milanu Lukiću?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, naravno da jeste. Nikad još nismo prekinuli.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je, još uvek, kum Sredoju Lukiću?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite mi da li sam vas dobro razumeo, vaš muž nam je ispričao da je Milan Lukić uradio neke veoma strašne stvari, i da je on, vaš muž, pogrešno optužen za zločine koje on misli da je počinio Milan Lukić, za neke od najžasnijih zločina počinjenih u tim sukobima. Vi ste već dve godine bez svog muža, već dve godine kao novčanu pomoć ne koristite njegovu platu, vaša deca već dve godine nemaju oca, a vi i dalje verujete da su vaša porodica i Lukići kumovi? Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, mi nismo raskinuli ništa...Ne mora da znači da ćemo mi baš sa Milanom Lukićem nešto...Naša će deca sa njegovom decom i dalje...to nikada se nije raskidalo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A jedan od razloga zašto se kumstvo nikada neće raskinuti je verovanje da će se loše stvari desiti porodici, ako se to kumstvo raskine? Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Po nekom verovanju, našem, nije dobro...nije preporučeno da se promeni kum. Ne znam ni ja kako bi bilo sad...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo Vasiljević, vaš muž se suočava sa veoma ozbiljnim optužbama, i mogao bi da bude osuđen na veoma dugu zatvorsku kaznu. Da li vi iskreno verujete da se to kumstvo mora nastaviti, uprkos svemu što se do sada desilo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam da li ćemo ga nastaviti. Nemam pojma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Juče ste nam rekli da je, u Užičkoj bolnici, neki čovek iz Višegrada bio u istoj sobi sa vašim mužem, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je. Ne znam bilo ih je više. Bilo je i ranjenih ljudi. Bilo ih je više.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Interesuju me samo ljudi iz Višegrada, koji su u isto vreme bili u sobi sa vašim mužem. Koliko ljudi iz Višegrada je bilo u istoj sobi sa njim?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja znam da je bio jedan čovek koji se, čini mi se, zvao Draga, i bio je jedan musliman, čini mi se. Ali nije iz Višegrada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je taj musliman bio iz Višegrada?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Ne znam odakle je bio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali Dragan je bio iz Višegrada, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Taj je Dragan kasnije poginuo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete kako se on prezivao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Prezivao se Filipović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste znali zašto je on tada bio u bolnici?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mislite Dragan zbog čega je bio?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Bio je nešto povređen, da li u ruku, ne znam...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kada je on umro?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, kasnije kada se vratio...Kasnije sam čula da je poginuo, ali ne znam kada je poginuo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da ste onoga dana kada je vaš muž doživio tu nezgodu i slomio nogu, vi ceo dan bili kod kuće. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Taj dan je bio...Pošto naš objekat rasporede...koji će koji dan imati slobodan. Taj dan sam ja imala slobodan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da je tog dana bio praznik Svete trojice. Da li je vaša prodavnica tog dana radila, a vi niste radili, ili vaša prodavnica nije radila te nedelje?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, znate...prodavnice su raspoređene, neka ne radi nedeljom, neka ponedeljkom. Svaka je imala po jedan dan slobodan, Ja taj dan nisam radila jer nije naša prodavnica radila, a ostale su radile.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U kojoj ste prodavnici u to vreme radili?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Radila sam na trgu, u supermarketu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi tvrdite da, iako su te nedelje bila Sveta trojica, ostale prodavnice u Višegradu su radile, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, neke jesu, neke nisu. Sve zavisi kad je ko raspoređen. To su bili ratni uslovi. Neke rade nedeljom, neke ne rade. Kako kad.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je pravio taj raspored? Ko je određivao koja će prodavnica raditi kojeg dana, a koja neće raditi?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, naravno, u našem preduzeću je u upravi raspoređivano, jer sam ja radila u državnoj firmi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, 1992. godine vaše preduzeće je još uvek bilo u državnom vlasništvu, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Rekli ste nam da ste od vašeg strica saznali da se vaš muž povredio, kada je...ili, mislim da vam je stric vašeg muža javio telefonom. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Nazvao me je ujak njegov, brat od njegove majke, ujak koji živi u Vardištu, a ne stric.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Njegov sin je nedavno pre toga ubijen, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate gde se njegov ujak nalazio kada vam je telefonirao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nalazio se kući, u Vardištu. Odatle je meni telefonirao, iz njegove kuće, jer su oni stali sa kolima u kojima je i Mitar bio, bio je vozač i još jedan pratilac. Onda je on mene nazvao i rekao mi da je Mitar pao sa konja i da je polomio nogu. Dali su mu bili neko ćebe. Bilo je hladno, kiša je padala. I, naravno, da su Mitra odvezli u Užice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U koliko sati, otprilike, vas je nazvao njegov ujak?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam koliko je, tačno, bilo sati, ali bilo je prilično...pred mrak, onako...sumrak.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A pre toga...Dakle, tada ste prvi put da saznali za to. Za povredu vašeg muža niste saznali pre toga, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam čula.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prema tome, čini se da niko od svih tih ljudi, a neki su bili i njegovi prijatelji, koji su mu pritekli u pomoć na mestu gde je pao sa konjanije pozvao vas da vam javi da je vaš muž povređen, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije, niko. Niko me nije nazvao. Niko me nije pre zvao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Čuli smo svedočenje da vaš muž izvesno vreme boravio u višegradskoj bolnici, da su ga tamo negovali, i da su mu napravili rendgenske snimke. Niko iz bolnice vas, za to vreme, nije nazvao da vam kaže da je vaš muž povređen?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, niko nije nazvao. Najverovatnije su njega odvezli u bolnicu, tada sigurno nije bilo ni goriva dovoljno, ni auta tu blizu, ništa... pošto je to bilo ratno stanje. Nije me niko nazvao...osim ujke.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate, odnosno, da li možete da nam kažete gde je vaš muž pao sa konja?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kasnije su mi rekli. To je bilo na trgu, u Višegradu, preko puta hotela "Višegrad", ispred bašta-grila, ali UPI-jeve bašta-grila. Ima i "Panos"-ova bašta i gril, ali ima i UPI-jeva bašta-gril.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada...Prošlo je skoro devet godina od tog događaja. Da li ste ikada prošli preko tog trga sa svojim mužem, a možda i sa decom, i da li vam je muž rekao: "Na tom mestu se onaj stari konj okliznuo, i ja sam pao sa njega"?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, znam, otprilike. Znam, otprilike, gde je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je muž pokazao tačno mesto na trgu gde se konj okliznuo i pao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nismo baš...da smo išli, ali, otprilike, znam gde je pao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, zamolio bih da se svedoku da prazan list papir koji sam označio kao dokazni predmet P107. Izvinjavam se, ali ću morati da vas zamolim da na opet nešto nacrtate. Zamoliću vas da nacrtate taj trg, bez obzira kakvog je oblika. Nije nam bitna proporcija ili preciznost. Samo nam nacrtajte prikaz tog trga, kako on, otprilike, izgleda.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ovde je hotel...ovde salon nameštaja. Ne znam ni ja baš, možda, tačno. Otprilike, tu negde.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da, na osnovu onoga što vam je vaš muž rekao, mesto na kojem je on pao sa konja označite krugom u koji ćete upisati "x".

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam ja...(označava mesto).

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste to mesto označili krugom unutar kojeg je "x"? Pre nego što vaš crtež prikažemo na grafoskopu, zamoliću vas da brojem "1" označite mesto na kojem ste rekli da se nalazi salon nameštaja.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: (Svedok označava)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Spomenuli ste UPI-jev kafić...mislim. Možete li da brojem "2" označite mesto na kojem se nalazi taj kafić?

SUDIJA HANT: Mislim da je, zapravo, u bitanju bila bašta-gril.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Da, da, tako je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Izvinjavam se. Mesto gde se nalazi UPI-jeva baša-gril. Da li možete da brojem "3" označite mesto gde se nalazi hotel...

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: ..."Višegrad".

TUŽILAC GRUM: Molim da se taj crtež stavi na grafoskop.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tu je i "Ekspres Snek" restoran brze hrane, i robna kuća.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da brojem "4" označite mesto gde se nalazi taj "Ekspres Snek", i da brojem "5" označite mesto gde se nalazi robna kuća.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: A...robna kuća. Tu je trg i sve...fontana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što ponovo stavimo crtež na grafoskop, da razjasnimo: broj "4" označava mesto gde se nalazi taj "Ekspres Snek" ?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: "4" je "Ekspres", do hotela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Uredu. Broj "5" ste stavili na mesto gde se nalazi robna kuća?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: A snek-bar je na robnoj kući. Robna kuća je ovde negde, a snek-bar...ne znam, na robnoj kući...gde je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I stavili ste broj "5" da označite gde se nalazi robna kuća?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA HANT: Samo trenutak. Bojim se da je snek-bar novi naziv koji nije ranije upotrebljen.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete na koji snek-bar mislite?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U robnoj kući, na spratu gore je snek-bar. Kafić neki, šta li je...Robna kuća dole, a gore jer snek-bar na robnoj kući. Posebno ima "Ekspres", a posebno ima snek-bar na robnoj kući.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi ste nam rekli za tri mesta na kojima se može jesti. To su: UPI-jev gri, "Ekspres snek" restoran, i snek-bar. To su tri različita mesta?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. I hotel "Višegrad".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možemo li da završimo? Da li možete da napišete svoje ime na dnu tog papira, kako biste označili da ste vi to nacrtali? Samo napišite ime na dnu papira, na samom dnu, tako da ne prelazi preko nekog dela vašeg crteža. Možda bi bilo najbolje da se crtež stavi na grafoskop kako bismo videli. Dakle, kako bi sve bilo jasno, nacrali ste "x" kako biste označili mesto na kojem vam je suprug rekao da je pao sa konja. To mesto se nalazi odmah levo od broja 2?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Ja nisam, baš...dobro sam nacrtala, otprilike.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, sada se na crtežu nalaze dva mesta koja su označena brojem "5" Ne znam da li imate spisak uputstava za crtanje ovih komplikovanih crteža, ali broj "5" je poslednji put upotrebljen kako bi označio mesto gde se nalazi snek-bar. Međutim, broj "5" se ponovo pojavljuje pored oznake "RX".

TUŽILAC GRUM: Možda je tu robna kuća, a snek bar je unutar robne kuće. Za opis ću se osloniti na zapisnik.

SUDIJA HANT: To ću vama da prepustim. Meni to nije jasno, ali ću vama to da prepustim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je tačno da broj "5" označava mesto gde se nalazi i robna kuća i snek-bar koji se nalazi unutar robne kuće? Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Robna kuća i na spratu je snek-bar, to može zajedno. Robna kuća je dole, a snek-bar je gore, za robnoj kući.

TUŽILAC GRUM: Hvala vam. Časni Sude, sada bih želeo da se ovaj crtež unese u sudski spis kao dokazni predmet Tužilaštva broj P107.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li imate neki prigovor na to?

ADVOKAT DOMAZET: Ne, vaša Visosti. Nemam prigovora da crtež uđe...Mada, imam prigovor na nešto drugo, jer gospodin Grum je rekao da je Mitar pokazao mesto, a ona je govorila o tome da je on opisivao gde je, da joj nikada nije na llicu mesta pokazao. Ne bih voleo da to uđe..., ali nemam ništa protiv da taj crtež uđe kao dokaz mesta za na kojem njen suprug Mitar kaže da je pao sa konja. Jer sam razumeo da ona to zna iz pričanja, a ne da joj je na licu mesta bilo ko pokazao.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam, nisam bila, ne znam tačno ni gde je bio...

SUDIJA HANT: Gospodo... gospodo, napredovaćemo mnogo brže ukoliko ne budete govorili u glas sa advokatom Odbrane. Ono što je gospodin Domazet rekao je tačno, ali ne smatram da to dovodi u pitanje ovaj dokument. On će biti zaveden u sudski spis kao dokazni materijal P107.

TUŽILAC GRUM: Završio sam sa ovim dokumentom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodo Vasiljević, hteo bih da se vratimo na tu nedelju, kada je došlo do nesreće. U koliko sati je vaš muž tog dana izašao iz kuće?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, Mitar je otišao ujutru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete tačno vreme?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ne mogu da se setim u koliko sati.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to bilo pre ili nakon što ste ustali?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije odmah čim je ustao, naravno. Ne znam tačno koliko je....

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pa, da li ste tada ustali...da li su deca doručkovala? Da li možete da nam kažete da li je otišao pre ili nakon što su deca doručkovala?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam. Ne mogu da se setim kad je to bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Govorili ste nam o vašoj prodavnici, o preduzeću koje je bilo vlasnik vaše prodavnice. Ona je ponekada radila, a ponekada je bila zatvorena, u zavisnosti od rasporeda. To je bila prodavnica prehrambene robe, zar ne?
SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Prehrana je bila.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, u gradu Višegradu postoji mnoštvo radnji specijalizovanih za prodaju različitih stvari, zar ne? Neke su prodavale odeću, neke knjige. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nema puno prodavnica. Nema...pet-šest prodavnica. Možda...za prehranu ima više. Ovako...po jedna svaka. To je mali grad, mali...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A što se tiče tih drugih prodavnica, da li možete da nam kažete nešto o prodavnicama koje ne prodaju prehrambenu robu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ima...ima prodavnica. Ne znam, tada, u to vreme koje su radile...tačno. Neke su dežurale nedeljom, neke ponedeljkom. Naročito za hleb, prodavao se, možda, u više prodavnica, i tako nešto...Jer nije tada ni bilo snabdeveno, niti je bilo robe neke u prodavnicama. Ne znam, mislim da nije bilo puno neke robe, a nije bilo puno ni prodavnica.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bih bio u pravu kada bih rekao da su radnje koje su radile nedeljom bile upravo onakve kao što ste nam sada opisali, prodavale su hleb ili mleko, možda najosnovnije prehrambene proizvode koji su nedeljom potrebni ljudima? Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne. Bile su pekare u kojima se prodaje hleb.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je vaš suprug bio slobodan tog dana, nije radio?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, moj suprug, tada je odlazio po sat-dva, čistio grad i tako. Taj dan je otišao da čisti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, te nedelje kada su bila Sveta trojica, vaš muž je otišao da čisti grad. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, šta ima veze da je nedelja? Da smo mi slavili tu slavu, ne bi morao da ide. Ili da smo kopali, ili da smo pravili kuću, ne bi išao. Ovako, nema ništa. Svi su normalno radili, ko je raspoređen da radi. Jedino da je naša slava bila, ne bi išao, ili da ne nešto u vezi bašte ili...da je naš Sveti Đorđe, ne bi on tada radio. Kada to nije naša slava, može da se radi. Jedino ko slavi Svetu trojicu ne može da radi ni u bašti, ni da čisti ništa...dočekuje goste, a kome nije slava on može da ide, sve normalno da radi. Jer i mi, ako slavimo Đurđev dan, neko radi, jedino mi koji slavimo ne radimo taj dan, ili bilo koju slavu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vašeg muža nisu plaćali za taj posao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste tog dana pripremili večeru za svoju porodicu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Normalno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U koliko sati ste toga dana nameravali da poslužite večeru?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam...pošto se to sa Mitrom desilo, nemam pojma ni šta je bilo. Verujete.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, zaboravili ste na to zbog nesreće?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, najverovatnije. Možda smo i večerali, možda i nismo. Nemam pojma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi on bio kod kuće za večeru?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, najverovatnije da bi. To je bilo onako... možda je bilo malo kasnije nego što obično večeramo. Ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam objasnite, kada kažete "kasnije nego što obično večeramo", na koje vreme tačnom mislite? Šta je za vas kasni obrok?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kasno je, tamo, oko 8. A ovo bilo, možda, ispred 8. Ne znam. Nemam pojma. Kada mi je ujko javio, mislim da je bilo 7-8 sati. Ne znam. Već je kasno za večeru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I Mitar je bio prisutan kada je vaša porodica jela tog dana, da li to pokušavate da nam kažete?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije bio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ga toga dana ponovo videli, od trenutka kada je ujutru otišao od kuće?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam. On je znao više puta otići i doći, ali ne znam da li je baš taj dan dolazio ili nije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, moguće je da se tog dana vrati kući, nakon što je završio čišćenje, i da je, zatim, ponovo otišao? Da li to želite da nam kažete?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se setim. Ne znam. Ne znam. On je znao, u toku dana, otići i sat-dva raditi, pa doći, tako. Ne znam taj dan...Ne mogu da se setim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kuda bi odlazio kada bi ponovo otišao od kuće?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dođe kući...nekada se odmara, nekada ima da radi još nešto, i tako...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste očekivali da vaš suprug tog dana dođe kući da jede?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste prvi put saznali ko je Milan Lukić?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, znala sam da postoji Milan Lukić, ali ga nikada nisam videla, dok se nije zaratilo, i dok nisam čula da je stigao u Višegrad. Ja mislim, čim je Užički korpus došao, tada. Ne znam. On se odnekud pojavio u Višegradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate koliko je godina imao Milan Lukić, u vreme kada ste se udali za svog supruga?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam . Nisam ga tada uopšte ni poznavala, nisam znala. Nije ni bio tu, ne znam. Ne znam gde je bio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Želim da se opet vratimo na vaše kumstvo. U vreme kada ste se vi udali, vaša porodica , tj. Mitrova porodica i porodica Lukić su bili kumovi. Moje pitanje je sledeće: zar ne bi bilo logično pretpostaviti da je Milan Lukić, bez obzira na to koliko je imao godina, verovatno je tada bio tinejdžer, bio prisutan na vašem venčanju?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne. On je mlađi od nas sigurno jedno petnaestak godina. Ne znam ni ja tačno koliko.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se sećate da ste tokom godina na bilo kojoj porodičnoj proslavi, pre dolaska Užičkog korpusa u Višegrad, videli Milana Lukića?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A Sredoja Lukića?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Sredoje je bio u Višegradu. On je tu živeo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste njega videli na nekoj od porodičnih proslava?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, možda nekada na slavi, ili na svadbi, negde...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on bio prisutan na vašoj svadbi?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Još jedno pitanje u vezi sa tradicijom Srba. Da li je tačno da venčanje kod Srba ima dva dela? Prvi deo se odigrava u opštini, u državnoj kancelariji, a drugi deo se održava u pravoslavnoj crkvi, i njega vodi pravoslavni sveštenik. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To je tačno, ali mi nismo pravili svadbu. Venčali smo se u opštini, a u crkvi se Mitar i ja nikada nismo venčali. Nije to obaveza, ne mora da se venča u crkvi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate da li je Milan Lukić imao ovu drugu ceremoniju, da li se venčao u crkvi? Da li vam je to poznato?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne verujem da se venčao u crkvi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego svadbe Milana Lukića, da li vam je vaš suprug rekao da se dvoumi oko toga da mu bude venčani kum?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, Milan nije ni pravio svadbu. On se oženio, i Mitar ga je venčao samo kao svedok u opštini, sat-dva, njih troje-četvoro su....Tako mi je Mitar pričao, da su bili samo da se venčaju u opštini. Uopšte nije ni pravio svadbu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je nakon venčanja, ili na dan venčanja, vaš suprug ispričao šta se dogodilo toga dana, da se Milan Lukić oženio? Da li vam je to rekao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Kroz priču mi je Mitar samo rekao...u prolazu ga je zovnuo Milan, pošto je bio...On bi po pravili trebalo da zove njegovog oca, ali otac je daleko, i rat je bio, nije bilo prevoza...Mislim da je tada Mitrov otac bio i bolestan. Onda je on pozvao Mitra, kako i sleduje, najstarije dete njegovog oca. I samo su se venčali, sat-dva se zadržali, da li su otišli na ručak...ne znam. To je sve bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada videli slike sa venčanja Milana Lukića?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nije ni bilo slika.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je vaš suprug nakon tog venčanja, ikada rekao da se dvoumio da mu bude kum ili da je bio zabrinut, i da nije želeo da bude Milanov kum, ali da je osećao da to mora da uradi? Da li vam je nešto tako ikada rekao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, jeste. Nije mu bilo sve jedno ko pre. Ali, tako je moralo da bude, po našoj tradiciji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete šta vam je suprug rekao nakon što je bio kum na venčanju Milana Lukića?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije mi ništa ekstra pričao, samo mi je rekao da ga je sreo i da ga je on pozvao da...Naravno da on ne bi mogao to da odbije, jer nije mogao nikoga drugoga zvati. Brat mu je bio u Beogradu, svekar daleko. I tako da nije mogao odbiti to kumstvo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko iz vaše porodice je prisustvovao krštenju Milanovog deteta?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, na krštenju je bio moj Mitar, i Marina i Nikola.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A zašto vi niste prisustvovali krštenju?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam...Najverovatnije sam morala raditi ili nešto, jer su tada bila primanja samo moja, nije niko više radio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je tačno da se vaš suprug nakon završetka konfliktat nikada nije vratio na posao u restoran "Panos"?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je počeo u jednom malo manjem restoranu "Panosovom", ali možda tamo...

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, 11.00.

SUDIJA HANT: Nastavićemo zasedanje u 11.30.

(pauza)

SUDIJA HANT: Izvolite, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodo Vasiljević, pre pauze smo govorili o tome da je vaš muž radio u "Panosu". Hteo bih da vas pitam da li se vaš muž, nakon što je izašao iz bolnice, vratio da radi u "Panosu" ili za preduzeće "Panos"?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, vratio se u "Panos", ali, možda, krajem 1992. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on radio za preduzeće "Panos" sve do dana kada je uhapšen?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije radio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada je prestao da radi za preduzeće "Panos"?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam. Napusito je, jer nije bilo ni plata, ništa nije...Ne znam. Neko vreme je radio, vrlo malo i onda je napustio. Jer nije bilo plate, ništa...samo džaba.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste poznavali osobu po imenu Bahija Zukić?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kako je ime? Nisam razumela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U slučaju da to ime ne izgovaram dobro, u pitanju je osoba po imenu Bahija Zukić. Ona je držala prodavnicu sa svojim mužem. Da li znate osobu na koju mislim? Mislim da nam je vaš sušrug rekao da je njena prodavnica bila na putu između Višegrada i vaše kuće.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jesam, jesam. Poznavala sam je ovako, iz trgovine. Imala je svoju prodavnicu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi ikada išli u tu prodavnicu da kupite namirnice?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno. Jesam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Određen broj svedoka nam je pričao o njenim kolima, o crvenom "Pasatu". Većina stanovnika Višegrada je rekla da je taj auto bio u njenom vlasništvu. Da li vam je poznat taj crveni "Pasant"?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ne znam koji je auto imala. Nemam pojma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi niste znali kakav auto je imala Behija Zukić, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam znala. Nju sam onako poznavala, nisam joj nikoga više poznavala, ni muža, ni decu. Nikoga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hteo bih da vam postavim par pitanja o alkoholizmu vašeg supruga. Kada je on počeo da ima problem sa alkoholom?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, on je uvek pio, i imao je uvek problema kada duže pije. Obično pije pet-šest dana, pa posle mora da...Dođe do problema, naravno, kada ništa ne jede, i onda, obično, tada moramo da se obratimo lekaru. On je i ranije imao....mislím, ne znam. Lečio se, čini mi se, osamdesetih godina, od alkoholizma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on imao te probleme i pre nego što ste se venčali?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nešto ne znam za pre. Čim sam se udala, pa posle, imao je. Jer on duže vreme pije, iz početka ne znamo kada pije, pet-šest dana pije, pa onda ne jede, pa oslabi. Tako da smo morali da ga vodimo lekaru, na infuziju, da se oporavi, da počne jesti i tako...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi mogli nešto da uradite kako biste mu pomogli kada je bio u tom pijanom stanju? Da li ste nekako mogli da mu pomognete da iz izade iz takvog stanja?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, naravno, ali nije on ni mogao da jede ništa, tako da nije mogao...dok ne primi infuziju, dok se ne...Jer nije...kad je uzimao alkohol on uopšte nije jeo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo ispravno reći da kada se vaš suprug tako zapijao, on bi potrošio deo svoje plate na alkohol?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro, voleo je društvo. Ostajao je...potrošio bi, mada je on to posle znao radom nadoknaditi, tako...Posluživao bi na nekim svadbama i ispraćajima, da bi to nadoknadio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je njegovo pijanstvo vas i vašu decu ikada dovelo u tešku finansijsku situaciju ?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro...nije nam bilo sve jedno, ali nije to...Gledao je on kako da to kasnije nadoknadi, da posluži neki ispraćaj, svadbu, da bi nadoknadio to što bi izgubio, što bi potrošio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko često se vaš suprug tako napijao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobro...on neko vreme pije, pa onda nekoliko meseci ne pije, pa onda opet pije, i tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko puta godišnje bi se on tako napijao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, zavisi. Nekada je znao da ne pije po pet-šest meseci, nekada češće. Sve zavisi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U vreme kada je vaš suprug mnogo pio, da li ste mogli da ga urazumite? Da li ste, možda, sa njim mogli da razgovarate o deci, o kući, ili tome slično? Da li ste sa njim mogli da razgovarate o bilo čemu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, jesam, naravno. Malo je teže bilo iz početka, baš kada pije previše. Onda, kasnije, kada bi prestao piti, sve je to išlo onako, normalno. Nije bio agresivan, nije bio ništa... Mogli smo da se sporazumemo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste sa njim ikada imali neki nesporazum, kada je bio pijan?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ikada vikao na decu kada je bio u pijanom stanju?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Decu je obožavao, nikada nije vikao na njih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Iz vaše priče, možemo zaključiti da je jedini stvarni problem prouzrokovan pijanstvom vašeg muža bilo to što bi on tada prestajao da jede i gubio bi težinu. Čini se da njegovo pijanstvo, osim toga, nije imalo veliki uticaj na vašu porodicu. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Nije. Bilo je samo po njega, njegovo zdravstveno stanje bi onda bilo loše. Čak je dolazilo do toga da nije znao šta priča. Morao je da ide, obavezno, kod lekara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi ste pre svega bili zabrinuti za njegovo zdravstveno stanje, a ne za nešto što bi on mogao da učini. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno, jer je to bilo loše samo po njega...najviše.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih želeo da vam skrenem pažnju na maj i jun 1992. godine. Da li ste, u nekom trenutku, primetili da se ponašanje vašeg muža koje ste nam upravo opisali, promenilo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, promenilo se ovako, kada bi nešto...što on nije mogao da podnese. Kao, na primer, kada je bio u bolnici, pa je gledao te ranjenike, bez nogu, bez ruku...Najverovatnije ga je to pogađalo. Ili nešto kada bi, ovako, strašno video, onda bih mogla da osetim na njemu, da mu se nešto desilo, zato što se bponašao tako...Vidi se na njegovom licu da mu je teško to padalo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Želeo bih, zapravo, da se usredsredite na period pre nego što je vaš suprug otišao u bolnicu. Da li ste, u nekom trenutku, recimo početkom juna meseca, primetili dramatičnu promenu u ponašanju vašeg supruga, i da li vas je to veoma zabrinulo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, jeste. Malo je više pio kada mu je onaj rođak Željko poginuo. Promenio se, isto tako. Bilo mu je žao zato što njegov ujak nije imao više dece, nego njega...I tako, on je tada malo više pio, i rastrešen je bio, plakao, nije mogao, od tada, da se smiri. I tako...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ta promena u ponašanju vašeg supruga trajala sve do trenutka kada je on otišao u bolnicu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, dobro...Bio je uvek rastrešen kada tako nešto pogodi ili nešto...Ne znam da li je bio sve baš...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete da je bio "rastrešen", da li time želite da kažete da vam je tada bilo teže da sa njim razgovarate o nekim stvarima o kojim ste želeli da razgovarate?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije teže...Bio je, onako...sav rastrešen. Kada ga nešto pogodi, padalo mu je baš teško i tako...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste rekli da je vaš suprug, nakon smrti svoga rođaka, bio u depresiji?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, bio je. Bio je dobro rastrešen, plakao je danima, nije to mogao ni da shvati da je to tako bilo, i tako...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste rekli da je on, nakon smrti svoga rođaka, bio agresivniji?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije on agresivan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste rekli da je on, nakon smrti svoga rođaka, postao uznemiren i da se lako mogao uzбудiti, da je bio nervozan?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije on...kao i ranije. Onako, malo je nervozniji, i tako to...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste, nakon pogibije njegovog rođaka, primetili da je vaš suprug češće odsustvovao iz kuće? Da li se to dešavalo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije...On je voleo da ode i da se vrati. Uvek se javljao, i tako...Jedno vreme je, samo, bio...nisam znala dva-tri dana gde je. Dva-tri dana nisam znala, i pitala sam gde se nalazi. Oni su rekli da je u Uzamnici, i da je štrajkovao glađu. I tada nije dolazio, i posle su mi rekli da je u Uzamnici pritvoren, da su ga razoružali, da nije jeo, da nije primao hranu, odbijao je...Tako da su morali ići...mislim da su gore išli doktor i sestra, da mu daju infuziju. Tako da se oporavio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, u periodu između pogibije njegovog rođaka i odlaska u bolnicu, osim ta dva-tri dana, vaš suprug je dolazio kući svake večeri, i njegovo ponašanje vas uopšte nije zabrinjavalo. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: On je tada, kada mu je rođak poginuo, možda iza toga jedan dan, došao uznemiren...kada mi je pričao da ga je potreslo...kada je pominjao svoga kolegu, kada je nešto bezveze pričao: Nisam, onda, mogla da ukapiram o čemu se radi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hajde da ostavimo po strani ono što je vaš suprug možda vama rekao. Od trenutka kada je on pušten iz Uzamnice, do momenta kada je primljen u bolnicu, a prema tvrdnji vašeg supruga između ta dva događaja je prošlo oko dve nedelje, od 1. ili 2. u mesecu, do 14, dakle tokom te dve nedelje, da li je on dolazio kući svake večeri?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: On je tada nastavio da čisti grad, i išao je po sat dva, kako kada. Čistili su grad i onda je dolazio kući.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vas je u tom periodu od dve nedelje bilo šta u njegovom ponašanju zabrinjavalo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodo Vasiljević, hteo bih hteo da vam pročitam jedan deo iz zdravstvenog kartona vašeg supruga, tiče se izveštaja o zdravlju vašeg muža. Nakon što vam to pročitam, postavicu vam par pitanja koja se na to odnose. "Suprugin opis istorije bolesti: 'Obično je pio dosta alkohola, ali nikada nije bio agresivan. Od početka sukoba, on je postao zauzet, uznemiren, nestrpljiv. On je uvek nekuda odlazio, i kada bi mu se smena završila, on bi ostajao u svojoj jedinici. Veoma ga je uznemirila smrt bliskog rođaka. "' Moje pitanje je sledeće: da li ste doktoru koji je lečio vašeg supruga u Užičkoj bolnici rekli da vam se činilo da je vaš suprug stalno bio zauzet?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kako mislite zauzet?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To je izraz koji je doktor upotrebio u svom izveštaju. Da li se sećate da ste tu ili sličnu reč upotrebili kada ste sa doktorom razgovarali o zdravstvenom stanju vašeg supruga?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ja znam da je bio na ortopediji. Verovatno nije mogao da gleda one ljude koji su bili. To su bili ljudi iz svih gradova...bilo je iz Bajine Bašte, iz Zvornika, iz Višegrada...ranjenih. I najverovatnije da on to nije mogao da podnese, i oni su njega sa ortopedije smestili dole, na nervno. Najverovatnije da ga ne nešto pogodilo. Ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li biste se složili sa mojom konstatacijom da, u ovom delu zdravstvenog kartona koji sam upravo pročitao, nema nikakvih indikacija da ste vi doktoru rekli da je vaš suprug pričao nepovezane i besmislene stvari, već da je vaš suprug bio uvek zauzet, uznemiren, nestrpljiv? Dakle, da li biste se sa mnom složili da u delu koji sam vam pročitao, ne stoji da je vaš suprug nepovezano govorio?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne. On je samo...Najverovatnije su ga pogađale neke stvari, otkud znam šta je on tamo bio...smešten. Ne znam. Ne mogu da se setim šta sam ja tada rekla.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste doktoru rekli da je vaš suprug uznemiren?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam ja...Ni ne znam šta sam rekla doktoru. Samo sam videla da mu je loše stanje, da iscrpljeno izgleda, da mu daju tablete samo da spava. Ja sam njemu samoinicijativno tražila da ga pusti kući. Nije bilo dovoljno ni lekova, ja sam se kasnije sama snalazila kući sa lekovima. Onda, nije bilo dovoljno hrane...Tu je bilo sa svih strana ranjenika. Zato sam ja tražila da ga vodim kući.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste doktoru rekli da je vaš suprug nestrpljiv?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U odlomku takođe piše da ste rekli: "On je uvek nekuda odlazio." Šta ste time želeli da kažete, kada ste rekli: "On je uvek nekuda odlazio"?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne znam ja. Kada sam ja to rekla da je negde odlazio? Kome?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To stoji u belešci doktor, koja se nalazi u istoriji bolesti vašeg muža. Nemam ovde tačan datum, ali, ako me pamćenje ne vara, ta beleška je sačinjena negde u julu 1992. godine. Da li ste vi doktoru koji je lečio vašeg muža ikada rekli: "On je uvek nekuda odlazio"?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Ja mislim da je to sam doktor pisao njegovu istoriju. Ne znam...Nisam ja to rekla.

prevodiilac: Da li biste mogli da original tog dokumenta prikažete na grafoskopu, kako bi ste pomogli prevodiocu?

TUŽILAC GRUM: Zamoliću da se svedoku pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj 138.

SUDIJA HANT: Dokument treba da posluži prevodiocu, a ne ovom svedoku.

TUŽILAC GRUM: Zamoliću da se dokument stavi na grafoskop.

SUDIJA HANT: Uredu. Dokument će biti prikazan na grafoskopu.

TUŽILAC GRUM: Da, časni Sude.

prevodioci: Hvala vam, časni Sude.

TUŽILAC GRUM: Zamolio bih prevodioce da mi kažu da li na grafoskopu mogu da vide deo dokumenta koji ću pokazati?

SUDIJA HANT: Potrebno je da vide deo koji ste pročitali. Obično se prevodocima daju kopije dokumenata na osnovu kojih vrpíte unakrsno ispitivanje.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, izvinjavam se što to nismo ranije uradili, ali pošto ja ne govorim BHS, ne mogu da znam da li sam na grafoskopu pokazao deo o kojem govorimo, jer se ne vidi cela strana dokumenta.

prevodioci: Ne , to nije odlomak koji je tužilac pročitao.

TUŽILAC GRUM: Da li možemo ovaj dokument da damo prevodiocima, kako bi oni pronašli dotični odlomak?

SUDIJA HANT: Siguran sam da bi im to olakšalo posao. Međutim, oni bi tada morali da dele taj jedan primerak, jer više prevodioca prevodi u isto vreme.

TUŽILAC GRUM: Referent predmeta (Case manager) sada kopira dokument. Mislim da bismo mogli da pređemo na drugu temu, i da se kasnije vratimo na ovo pitanje.

SUDIJA HANT: Mislim da je to dobra ideja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodo Vasiljević, original dokumenta se kopira, kako bismo bili sigurni da koristimo baš one reči koje je doktor napisao u svom izveštaju. Sada bh hteo da vam postavim pitanja u vezi sa dva događaja. Želim da vam skrenem pažnju na period oko 18. maja i pokazaću vam dokazni predmet P106, spisak pseudonima. Skrenuo bih vam pažnju na VGD-81. Da li vi u svom iskazu tvrdite da ni vi, ni vaš muž, u vašem prisustvu, niste, ni u jednom trenutku tokom maja ili u periodu oko maja meseca, zaustavili tog svedoka izpred svoje kuće i razgovarali sa njim? Da li vi to tvrdite u svom iskazu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Koje godine u mesecu maju? 1992. Godine ili...?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da, 1992. godine.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada ja nisam ovu osobu videla, niti sam ja izlazila. Nju poznajem, ali nikada nisam izlazila, niti sam tada imala bilo kakav sukob sa njom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Skrenuo bih vam pažnju na još jedno ime na spisku, na osobu VG-13. Da li vidite ime te osobe?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi i tu osobu poznajete, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne znam je, uopšte. Možda je znam kada bih je...ali ne znam. Ne poznajem je ovako, po imenu i prezimenu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete: "možda je znam kada bih je...", da li mislite da poznajete tu osobu, ili ste sasvim sigurni da je ne poznajete?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Sad, ovako kako piše, ja je ne znam uopšte.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osoba VG-13 kaže da ste je tokom prošle godine zvali, izvinjavam se, da ste joj ponudili novac da na ovom suđenju ne svedoči protiv vašeg muža. Ta osoba je takođe izjavila da ste joj rekli da ste razgovarali sa osobom VG-18, sa tog spiska, i da ste tu osobu ubedili da ne svedoči na suđenju. Da li je do tog telefonskog razgovora ikada došlo?

SUDIJA HANT: Izvolite, gospodine Domazet.

ADVOKAT DOMAZET: Vaša visosti, iz ovoga što je rekao gospodin Grum, shvatilo bi se da je svedok VG-13 ovo govorio na suđenju, ovde. Ja se zaista ne sećam da je o tome ikada bilo reči na suđenju, ni u svedočenju ovog svedoka.

SUDIJA HANT: Sla-em se sa vama da to u svedok u svom iskazu to nije pominjao, ali mislim da pitanje, ili smisao pitanja, ne zavisi od toga gde je osoba VG-13 to rekla. Gospodine Grum, smatram da je bolje da se ovakvavrsta tvrdnji iznese direktno, a ne da se one pripisuju nekome drugome. Vi ovoga svedoka sada optužujete za nešto, i to nema nikakve veze sa VG-13. U svakom slučaju, svedok je porekao optužbu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo Vasiljević, da li ste ikada kontaktirali osobu VG-18, i da li ste joj rekli? Njeno ime se nalazi na spisku pred vama.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja uopšte ne znam gde se nalazi ova osoba. Na koji poziv, i gde...u koji grad da zovem. Nisam imala nikakav telefon. Gde ona kaže da je zovem?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vratimo se sada na zdravstveni izveštaj vašeg supruga. Prevodioci su dobili kopiju tog dokumenta, pa možemo da koristimo iste izraze koje je koristio i doktor. Vratiću se na prvi opis, na deo u kojem piše da je stalno bio "angažovan". Verujem da će prevodioci upotrebiti istu reč koja je upotrebljena i u zdravstvenom izveštaju. Da li ste doktoru ikada rekli da je vaš suprug bio angažovan?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kako mislite "angažovan"?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pretpostavljam da su prevodioci upotrebili upravo onu reč koju je upotrebio i doktor. Da li ste ikada upotrebili tu reč da opišete stanje svog supruga?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja ne znam da li sam ja to morala da opišem, ili je doktor opisao njegovo stanje. Verovatno je istoriju bolesti pisao doktor, nisam ja.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum , predlažem vam da prestanete da ovom svedoku pripisujete taj izraz "angažovan", koji mi deluje veoma medicinski termin. Čini mi se da biste tako više napredovati. Vi bi svedoka trebalo da pitate da li je ona doktoru ikada rekla bilo šta što bi on mogao da protumači kao da je njen suprug mogao normalno da rezonuje i vodi normalan razgovor, bez obzira značenje koje želite da pripisete reči "angažovan". Čini mi se da taj izraz ne predstavlja ono što je ovaj svedok doslovno rekao. U pitanju je istorija bolesti, i doktori, nažalost, koriste termine koje obični ljudi ne upotrebljavaju.

TUŽILAC GRUM: To je upravo ono što ja pitam ovog svedoka, da li je ona upotrebila taj izraz.

SUDIJA HANT: To ste učinili tek sada. Do ovog trenutka vi ste ovom svedoku pripisivali upotrebu izraza "angažovan". Ukoliko želite da napredujete u ispitivanju, predlažem da upotrebite neki drugi termin, i pitate je da li je, ne znam sada tačno, morao bih da pogledam u medicinskom rečniku...Ali, ukoliko želite da ovom svedoku pripisete neko od značenja reči "angažovan", pitajte je da li je u opisu stanja svoga supruga upotrebila reč koja znači približno isto što i "angažovan".

TUŽILAC GRUM: Ne znam ni jedno drugo značenje te reči, i moram da se oslonim na službeni prevod reči koju je svedok upotrebio.

SUDIJA HANT: Ali ona nije upotrebila tu reč, niti postoji bilo kakva indikacija da ju je ona upotrebila. Ona to poriče. Ništa u dokumentu ne sugerise da je ona upotrebila tu reč. U pitanju je istorija bolesti, ona je napisana na osnovu toga kako je doktor video stanje pacijenta, i puna je stručnih termina koje obično upotrebljava doktor. Ja samo pokušavam da vam pomognem, i ukoliko želite da na napredujete sa svojim ispitivanjem svedoka, predlažem vam da upotrebite neku drugu reč sa istim značenjem. Ukoliko vi ne znate značenje te reči, a svedok negira da je tu reč upotrebio, onda nikuda nećemo tako što ćete iznova postavljati isto pitanje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih želeo da vas pitam za reč "nestrpljiv", i zamolio bih vas da razmislite o običnom, svakodnevnom značenju te reči, a ne o medicinskom terminu. Da li ste ikada opisali svoga supruga običnim značenjem reči "nestrpljiv"?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije da je nestrpljiv. Ne znam kako da vam kažem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada opisali svoga supruga...

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Na šta mislite? Kad je bio u bolnici, ili gde...da je bio nestrpljiv? Sve zavisi, da li nešto čeka, pa je nestrpljiv...Ne može biti ako je bolestan da je nestrpljiv.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ga, u vreme pre nego što je vaš suprug smešten u bolnicu, ikada doktoru opisali kao nestrpljivog?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja. Nije me niko ni pitao. Nemam pojma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada vašeg supruga opisali doktoru uoptrebljavajući obično značenje reči "uznemiren"? Da li ste ikada, pre odlaska vašeg supruga u bolnicu, njega opisali kao uznemirenu osobu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se da li sam tako nešto rekla. Ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada, pre hospitalizacije vaše supruga, doktoru rekli da vaš suprug: "Stalno nekuda ide."? Da li ste to ikada rekli doktoru?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li sam doktoru rekla. Nemam pojma šta mu je to trebalo. Zašto mu treba ako ide...šta ima veze što ide?...za bolesti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U svom iskazu ste, pre par minuta, rekli da je vaš suprug, u periodu od pogibije njegovog rođaka do trenutka kada je otišao u bolnicu, svake večeri dolazio kući, osim dva-tri dana koje je proveo u Uzamnici? Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jeste, jeste. U Uzamnici je...dva-tri dana nisam znala gde je, dok mi nisu rekli. Rekli su da je pritvoren u Uzamnici, zato što je odbio da jede...tako...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, da li je doktor pogrešio kada je u svojoj belešci rekao da je to bio opis koji je dala supruga, i kada navodi da ste rekli: "On stalno nekuda ide."? Da li ta njegova tvrnja nije tačna?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja šta je on pisao, i zbog čega bi to rekla doktoru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Uredu, ja ne znam šta ste vi tačno rekli doktoru. Mogu samo da vam kažem šta je zapisano u njegovom zdravstvenom kartonu. U njemu piše: "On stalno nekuda ide." Da li ste to ikada rekli doktoru?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se. Ne sećam se šta sam rekla. Stvarno ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste doktoru ikada rekli: "I kada bi mu se smena završila, on bi ostajao u svojoj jedinici."? Da li ste doktoru ikada rekli da je vaš muž ostajao u svojoj jedinici, čak i kada bi mu se smena završila ?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se ni to da sam rekla.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi nikada tu grupu sa kojom je čisito niste nazvali jedinicom, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam nikada. Ja ne znam ko je radio sa njim. Ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme te dve nedelje, vaš suprug nije radio nigde drugde, osim u toj grupi zaduženj za čišćenje, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Samo je čistio grad, i tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospođo Vasiljević, zar nije činjenica da ste vi doktoru rekli: "I kada bi mu se smena završila, on bi ostajao u svojoj jedinici", i da je jedinica na koju ste pri tom mislili, zapravo jedinica Milana Lukića, jedinica "Beli orlovi"? Zar nije tačno da ste to rekli doktoru?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Mitar nikada nije ni bio sa njima, niti sam ja nekada rekla...

TUŽILAC GRUM: Nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li imate dodatna pitanja za ovog svedoka?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, časni Sude. Gospođo Vasiljević, pošto je sa pitanjem gospodina Gruma bilo malo problema, možda i zbog različite terminologije u engleskom jeziku, a možda i zbog nečeg drugog, da objasnite ono kada ste rekli da Mitar nikada nije nosio mantil. Molio bih vas da objasnite kada ste to rekli, na koji mantil ste mislili, odnosno, mantil...kakav je taj...Šta vi podrazumevate pod mantilom?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kod nas je mantil ako obučeš odelo, pantalone, košulju, sako, pa preko toga da obučeš mantil. Mitar nikada nije taj mantil ni imao. Ja ne znam da li...da li me razume.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo...Ako možete da kažete, najkraće, razliku između onoga što se kod nas zove kaput, i mantila? Obzirom da i jedno i drugo predstavljaju jednu dužu odeću, zar ne? Ali, postoji razlika, i mislim da ćemo time objasniti to.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kaput je kaput, ne znam...Mantil je nešto duži, tanji...Ne znam kako da objasnim. On se nosi preko odela, a Mitar to nikada nije ni imao. Imao je jakne koje se nose zimi, sako i pantalone koje se nose kada je malo hladnije. Naravno, sako nije nosio kada je toplo.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, plašim se da se i vi uskoro možete naći na klupi za svedoke. Da li mi sada govorimo o nečemu kao što je razlika između kaputa/ogrtača i skijaške jakne? Pokušavam da razumem vaš opis, a da, pri tom, ne morate da sednete na klupu za svedoke i odatle nam objasnite.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Skijaška jakna je nešto što možda jeste deblje, ali je dužine sakoa. A kaput i mantil je nešto što je dužine ovih naših...odeće u

kojoj sam, možda i nešto kraće. Postoji razlika. Svedok je rekla "tanji"...mislim da tu... Gospođo Vasiljević, kada kažete "tanji", koja od tih, od te dve stvari, kaputa i mantila, je tanja, od tanje tkanine?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, kaput se nosi zimi, duži kaput. Deblji je, duži...to se nosi zimi. Naravno, neće ga nositi u leto. A mantil je tanji, nosi se preko odela. To Mitar nikada nije imao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Mislim da smo dovoljno pokušavali da ovde dobijemo odgovor. Na pitanje gospodina Gruma o vašim kumovima, kumovima vaše dece, rekli ste da je jedno dete krstila Smilja Lukić, jer Luka Lukić, venčani kum, nije mogao da dođe, a da je drugo dete krstio Luka Lukić. Ja bih vas molio da pokušate da se tačno setite koje dete...koje od vaše dece je krstila Smilja Lukić, a koje Luka Lukić?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja ne znam tačno koje sam rekla, ali Marinu je krstila kuma Smiljana, a Nikolu kum Luka.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Gospođo Vasiljević, kada ste na pitanje gospodina Gruma odgovarali o tome ko je dolazio na rođendane vašem sinu, ili koga je od kolega Mitar, povremeno, dovodio u kuću, pa ste kao kolege naveli nekoliko imena iz kojih sam razumeo da je tih nekoliko, bilo muslimana, po njihovim imenima sam zaključio, i među njima ste spomenuli Mehu Džafića, je li tako?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da su bili onih desetak kolega. Ne znam tačno da li je bio Meho, ali mislim da su bili. Znam da je bio Hodžić, Agić, Omer neki...zaboravila sam više prezimena. Znam da je bilo više njih.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete, gospođo Vasiljević, da je bilo više njih, i citirate "Hodžić, Agić, Omer", molim vas...jesu li to kolege vašeg supruga, a muslimanske nacionalnosti? Je li tako? Molim vas da mi sa da ili ne odgovorite to, da bi nam lakše išlo.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, to su muslimanske nacionalnosti. Bilo ih je još, ali sada ne mogu da se setim imena.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jesu li i ova trojica koju ste pomenuli, kao i Meho Džafić, kolege vašeg supruga koje su, ponekada, sa njim dolazile u vašu kuću?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, sve su to kolege koje su sa Mitrom dolazili. Bilo je tu i još...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodin Grum vas je pitao da li poznajete ženu Mehe Džafića. Pa bih vas ja pitao: da li su u tim prilikama sa kolegama vašeg supruga dolazile i njihove žene, ili su oni sami dolazili?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Samo su dolazili oni, nisu žene ni od jednoga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Kada je reč o Užičkoj bolnici, i vašim odlascima, da li se sada možete setiti koliko ste, uopšte, puta otišli u bolnicu, za

vreme dok je vaš suprug bio u užičkoj bolnici? Naravno, mislim na 1992. godinu. Da li se toga možete setiti?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Dva puta, čini mi se, kada je na ortopediji bio, i kada su ga smestili, jedan pur, dole na nervno odeljenje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, dva puta na ortopediji i jednom na nervno. Da li je to bila poseta na nervnom? Znači, da ste bili i četvrti put, kada ste ga izveli iz bolnice?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U redu, znači ukupno tri posete, i četvrti put ste ga odveli iz bolnice.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, prevodioci su propustili deo koji se odnosi na neurološko odeljenje. Kada je svedok odgovarao, rekli su da nisu mogli da čuju kraj tog odgovora. Vi ste čuli da se tu radi o nervnom odeljenju, zar ne?

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude.

SUDIJA HANT: Hvala vam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, gospođo Vasiljević, i zbog prevodioca, i zbog transkripta, ja bih vas molio da ponovite. Sem te dve posete na ortopediji, sledeća je bila na kom odeljenju?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li ću se tačno ja izjasniti, medicinski. Da li je to neuropsihijatrija, ili neurologija, ne znam. Neuropsihijatrija, najverovatnije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ali to je bilo odeljenje na kojem je on ležao nakon izlaska sa ortopedije, je li tako?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na pitanje gospodina Gruma, gospođo Vasiljević, o prodavnicama koje rade nedeljom ili ne, vi ste, čini mi se, objasnili da neke prodavnice rade nedeljom, a neke ne. Odnosno, da je bilo pitanje, obzirom da je te nedelje za koju ste pitani, bio srpski praznik Svete trojice. Pa vas ja pitam da li su prodavnice radile i na verske praznike, kao što je ovaj praznik? Da li postoje neki praznici kada, zbog toga, prodavnice nisu radile?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno da u upravi određuju kada će da se radi ili ne radi. Pogotovu što su Svete trojice tri dana praznik, i ne znam ko u upravi određuje, ali znam da oni odrede ko će raditi prvoga dana, kojeg dana je koja prodavnica...Najverovatnije je ona prodavnica gde se prodaje prehrana, i hleb, naročito. Onda, drugi dan neka druga prodavnica, treći dan neka treća ili po dve, ili po jedna...Zavisi sve od...kako oni donesu u upravi, odluku.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. Ali da se vratimo na vreme do tada, da ne govorimo, možda, o zadnjih devet godina. Dakle, vreme do 1992. godine, uključujući i tu godinu. Da li su postojali državni praznici, dakle praznici koje je država propisala, kada se nije radilo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, postojali su državni praznici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je u to vreme, među državnim praznicima, kao državni praznici, da li su postojali i neki religiozni praznici, označeni kao državni, kada se nije radilo? Možda bih mogao da pitanje preformulišem ovako...

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se snađem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Molim vas...Sećate li se, dakle, u to vreme, do 1992. godine, koji su bili državni praznici? U ondašnjoj zemlji.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tada se nije radilo za novu godinu, 29. novembar, 7. juli, 4. juli, i tako...Ne znam ni ja. Ne mogu da se setim sada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nadam se da neću biti sugestivan ako vas pitam da li je i 1. maj među tim praznicima?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, i 1. maj. Sada sam s setila.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, to su tačno bili svi državni praznici u to vreme. Da li među njima ima nekog religioznog praznika? Među ovima koje ste pomenuli.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, obično nismo radili ako neko slavi na taj dan...Dobio je slobodan dan-dva, ako slavu slavi. Naravno od nas koleginica, ako nas četiri ima, ko slavi, taj će dobiti slobodan dan za slavu. Ako ne slavi, nastavljaju raditi dalje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodo Vasiljević, da, to što kažete da je za slavu mogao da dobije..., to je predviđeno zakonom, gde je svako mogao jednom u godini da traži kao slobodan dan, za slavu. Ali, ja vas pitam, od ovih državnih praznika koji su u to vreme bili, Nova godina, 1. maj, 4. i 7. juli, i 29. novembar, koje ste i vi pomenuli. Da li je ijedan od tih datuma bio, istovremeno, i religiozni praznik, ili je bio samo državni praznik?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je, do 1992. godine, državni praznik bio i... da li se radilo na pravoslavni Božić?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikada se nije radilo na pravoslavni Božić, ali ne mogu da se setim. To je bilo 7. januara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I pre 1992. godine, kažete da se nije radilo na pravoslavni Božić?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Nije se radilo ni pre ni posle. Uvek se Božić praznovao. Svi Srbi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodo Vasiljević ja se mogu složiti, možda, sa vama da su ga svi Srbi slavili, ali ja vas pitam da li je to bio praznik koji je država propisala, da se tog dana ne radi? Govorimo o periodu do 1992. godine.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da Srbi tada nisu radili. Ne znam ja tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Znači li to da su, recimo, muslimani radili na taj praznik?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to, onda, bio državni praznik ili nije?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Kod nas je bio državni praznik 4. juli, je li tako?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obzirom da je dan Svete trojice pravoslavni praznik i slava, na pitanje gospodina Gruma ste rekli da to jeste bio pravoslavni praznik, ali da to nije bila vaša slava. A, da je bila vaša slava, da bi tada slavili.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koja je vaša slava, slava Vasiljević Mitra?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naša slava je Sveti Đorđe, 6. maja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se taj dan zove drugojačije, među Srbima, još na neki način...?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Đurđevdan ili Sveti Đorđe.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, to je Đurđevdan?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I to je slava za koju kažete da je svako mogao da uzme slobodan dan, i da ne radi, i da je to bilo uobičajeno.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Danas je 16. novembar. Da li je i danas neka pravoslavna slava, dosta poznata?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koja je to slava?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da li je Đurđić ili Vračić...Znam da imaju dve slave ovih dana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. To je slava upravo gospodina Tanaskovića, koji danas ipak mora da radi.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Onda je Đurđić. Đurđić je sigurno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li ste time hteli da kažete gospodinu Grumu da, obzirom da je Sveta trojica....da Sveta trojica nije bila vaša slava, niste imali neke posebne obaveze, niti je trebalo, kao što je običaj za srpske slave, da dolaze gosti u kuću?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno. Onaj ko slavi, on ostaje i ne radi, a ko ne slavi, on ide da radi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste objašnjavali te običaje, i verske praznike rada, nešto ste pominjali da nije bilo dozvoljeno raditi na kući, ili nešto slično, ili u polju. Možete li što kraće da objasnite šta je, po vama, moglo da se radi, a šta ne, u vreme tih pojedinih verskih, religioznih praznika?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, kada je veme tih slava i praznika, na prime, ne bi trebalo da se zida kuća, da kopa se u bašti, raditi u polju ili ugostiteljstvu, ili nešto...Nema veze sa tim, može svaki raditi svaki dan. Čistiti, prati, ništa ne znači...Jedino onaj koji slavi taj dan, ne bi tada trebao da radi...dočekuje goste, naravno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodin Grum vas je pitao o tome šta je, u svojoj profesiji, Mitar Vasiljević radio posle 1992. godine, pa ste o tome nešto odgovarali da je jedno vreme radio, pa onda nije. Ja bih vas molio da tu budete precizniji. Postoji više načina kada se ne radi. Postoje plaćena odsustva, neplaćena odsustva, ili otkaz. Šta je od toga Mitar Vasiljević uradio? Dakle, da li je on dao otkaz preduzeću, ili je otišao na odsustvo, ili nešto treće?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mitar je uzeo neplaćeno, zato što nisu buile plate, nikakve. Nije imao računa da ide. U stvari, nije ni bilo plata, nešto malo...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je to značilo, po propisima i po onome što je bilo u praksi, biti na neplaćenom odsustvu?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Biti na neplaćenom odsustvu je...vode ti radni staž, samo što ne primaš platu i ne ideš na posao, naravno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da je preduzeće plaćalo one doprinose, dakle, radni staž je tekao, ali nije imao obavezu da odlazi na posao, i nije primao nikakvu naknadu za lice koje je na neplaćeno odsustvo?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Nije išao da radi, a plaćali su mu socijalno i penziona. Vodio mu se radni staž, a on nije išao, nije primao ništa.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se dešavalo da ga, s vremena na vreme, pozovu i da, kraće ili duže, ipak radi?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Odlazio bi kada su neka...svadbe ili nešto, kad ima posla. Inače, ovako, nije ni bilo posla nekog. Kad ima malo više posla, i tako...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste na pitanje gospodina Gruma o tome kakve je on prihode imao u to vreme, ako je bio u takvoj situaciji, vi ste rekli, doslovce: "Posluživao je svadbe i ispraćaje." Molim vas da objasnite nama na koji način....šta su to ispraćaji, i kakva su to veselja, i kako je od toga mogao da zaradi. Da li su to bila privatna angažovanja, i na koji način je onda radio?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Sve zavisi kako se prave ispraćaji i svadbe. Obično su Mitra tražili privatno, i on je odlazio. Jedino svojoj rodbini nije naplaćivao, užoj rodbini i familiji, a naravno da je naplaćivao od koga je imao, i od koga je mogao da naplati ispraćaj ili svadbu. Kod nas su ti običaji da se mnogo pozove sveta, znalo je, čak, da bude 500, i više ljudi, na ispraćaju. Tako da je Mitar znao služiti dan i noć. Pogotovu ako nije rod, i ako ga neko pozove, i da mu plati. On je odlazio da bi nešto zaradio za decu, pošto tada nije bilo primanja, kod mene vrlo malo, a kod njega nikako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li je tada, u tim prilikama, kada je privatno radio, bio plaćan samo novcem ili se dešavalo da dobije i nešto od hrane?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Sve zavisi. Ako gazda radi u inostranstvu, ako ima bolja primanja, naravno, u novcu će. Ako nema, znao je da donese...daju da ponese piće, da nosi meso, tako. Sve zavisi. Košulju, zavisi šta gazda može da mu pokloni ili dâ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako sam vas dobro razumeo, to zavisilo od slučaja do slučaja. Zavisilo je od toga ko je taj koji je angažovao, i na koji način se on tada odnosio.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je na isti način, dakle privatno, radio i po vašarima?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, radio je po vašarima. On je to organizovao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možda bi bilo dobro, zato što je to isto jedan od običaja koji nije svuda u svetu, u svim zemljama, ako možete da nam objasnite šta je to vašar i šta se tu radi, da bi videli šta je on tu mogao da radi i da zaradi.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, vašari su sabor gde se skuplja više ljudi, gde se igra, peva, obično ako se otvara nešto novo, ako se otvara neka crkva ili škola, ili nešto. Tu se više ljudi skuplja, tu se više služi hrana, jelo, piće. Tako je Mitar to organizovao, i išao da to sve organizuje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se takvi vašari, pored tih nekih neposrednih povoda kao što su otvaranje škola i objekata, da li su se oni radili i na određene verske praznike?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Obično su i na verske praznike bile te proslave, slavilo se. To je i od ranije bilo, pre rata, i za vreme rata, na Vaskrs, an...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I, odgovarajući, malopre, na neka pitanja gospodina Gruma, vi ste rekli vaše zapažanje u ponašanju Mitra Vasiljevića, da smatrate da mu je teško padalo kada je oko sebe viđao ranjene i unakažene osobe. Moje pitanje se odnosi na njega kao domaćina. Da li je u srpskom narodu uobičajeno da domaćin kuće sam, spremajući za praznike, kada se klala živina, ili jagnje, ili prase, da on sam rto čini i da li je to Mitar Vasiljević činio?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U nas je običaj...obično se za slavu zakolje jagnje ili prase, ili nešto...Mitar to nikada nije mogao, uvek smom zvali iz komšiluka. Dobro se sećam, kada je SFOR kod nas stanovao, oni su hteli nešto da proslave. Klali su jagnje, mi smo im kupili, naravno da smo zvali komšiju da ga zakolje, i tako...Mitar nikada nije zaklao ni prase, ni svinju, ni tele, ni ništa.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li je to bilo uobičajeno, ili ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Uobičajeno je bilo, za svaku slavu...Klalo se nešto, ili jagnje, ili svinja, ili nešto...Mitar to nikada nije...nije nikada zaklao. Mi smo klali, ali obično smo zvali komšiju, ili njegov otac, ili neko.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ne, nisam... Nisam vas pitao da li je uobičajeno da imate to na vašoj trpezi, već da li je uobičajeno bilo da domaćin to sam ne radi. Dakle, da sam ne kolje.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije bilo. To bi trebao gazda, ali pošto Mitar nikada u životu nije zaklao ni kokošku, onda smo mi zvali nekoga da zakolje...ili jagnje, ili prase, ili svinju, kada imamo, i tako...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pomenuli ste da je to i njegov otac, inače, radio.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Pozovemo njegovog oca, ili otac mu je to radio, ali Mitar nije nikada zaklao ništa.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Zna li zbog čega?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, zato što to nije voleo da...Jednostavno, nije to voleo da radi, nije...To mu je smetalo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još samo jedno pitanje. Kada se radi o mestu za koje vas je pitao gospodin Grum, na kojem je došlo do njegovog povređivanja, da li vas je posle toga, u bilo kojoj prilici, Mitar odveo i lično vam pokazao to mesto, ili to mesto znate po njegovom ili pričanju ostalih svedoka?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Iskreno rečeno, nisam nikada baš tačno otišla na to mesto. A pričali smo, uvek se u prolazu nasmejem, gde je pao. Da me je baš lično odveo, da mi pokaće, nije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali, pretpostavljam da dobro znate taj deo. I moje pitanje je, kada ste malopre rekli da ste u to vreme radili na trgu, da li se radi o tom trgu? Dakle, da li je vaše radno mesto bilo negde u blizini mesta gde je on, inače, pao?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Ja sam baš tu blizu radila. Pošto je on otišao u bolnicu, meni niko nije ni pokazao taj put. Onda, nekada bi se nasmejali kada prođemo tuda. Posle Mitar kaže: "Tu sam ja pao." Ali, da me je baš nešto odveo, nije. Da mi precizno kaže: "Tu sam ja pao."

ADVOKAT DOMAZET: Hvala vam, gospođo Vasiljević. Ja nemam više dodatnih pitanja.

SUDIJA JANU: Gospođo Vasiljević, htela bih da vas pitam da li su ljudi u prodavnici u kojoj ste vi radili 1992. godine ikada razgovarali o smrti gospođe Bahije Zukić?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Malo jače...Ne čujem. Da li možete ponoviti, nisam ništa čula.

SUDIJA JANU: Da. Moje pitanje je sledeće: da li su ljudi u prodavnici u kojoj ste vi radili 1992. godine ikada razgovarali o smrti gospođe Bahije Zukić?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Ne. Ne znam da li je živa, da li mrtva. Nemam pojma.

SUDIJA JANU: Da, vi to ne znate. Hvala vam. To je sve.

SUDIJA TAJA: Da li ste u Užičku bolnicu otišli istog dana kada ste primili telefonski poziv iz kojeg ste saznali da se vaš suprug povredio?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Ne, nisam otišla istog dana.

SUDIJA TAJA: Zašto niste otišli u bolnicu istog dana?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Pa, zato što ja nisam imala auta, a imala sam malu decu. Trebalo se snaći, da ostavim decu. Dok nisam nekoga obavezala da sa decom ostane, i gde da ostanu, nisam odlazila.

SUDIJA TAJA: Ali, rekli ste da ste telefonski poziv primili u oko 8 sati. Dakle, da ste imali nameru da odete u Užičku bolnicu, vi ste to mogli da uradite tog istog dana?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Pa, ja se, najverovatnije, ne bih mogla snaći da to veče nađem auto. Ne znam ni kakav je bio prevoz. Mislim da nije ni bilo prevoza, redovnog, da ide preko Višegrada.

SUDIJA TAJA: Kada ste otišli u Užičku bolnicu, otišli ste kolima, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Otišla sam kolima kada je trebalo Mitra izvesti, a ovako sam išla...pa, ne znam tačno. Možda sam nekada autobusom, nekada autom.

SUDIJA TAJA: Uredu je. Koliko, otrilike, minuta treba da se stigne do Užičke bolnice od vaše kuće, ili od centra Višegrada?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Sve zavisi od prevoza. Ja mislim da jedno dva...Zavisi, zastoj...da li idete autobusom, da li automobilom. Mislim da dva sata, sigurno, treba. Sada, čini mi se da treba dva sata, sada, ovako...a tada je bilo zastoja, i još je rat bio, ne znam. Ne znam koliko je trebalo, baš, tačno vremena.

SUDIJA TAJA: Vaša kuća se nalazi u blizini kuće Dragana Tomića, komandira policije, zar ne?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Ne. Ona se nalazi u istoj ulici, malo...možda jedno 100-200 metara od naše kuće. Mi prolazimo pored njegove kuće kada idemo u grad.

SUDIJA TAJA: Kako biste opisali odnos između Mitra Vasiljevića i komandira policije, Dragana Tomića? Da li je njihov odnos bio dobar, da li su bili bliski? Kako biste opisali njihov odnos?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Dragan Tomić je bio vrlo, vrlo fin čovek. Uvek smo sa njim bili fini, ne znam za Mitra. Svi smo bili fini sa njim. To je bio strašno fin čovek koji bi nas savetovao. Sve najbolje o njemu...Ne znam šta da kažem.

SUDIJA TAJA: Da li je vaš suprug, Mitar Vasiljević, imao osobito dobar odnos sa Draganom Tomićem, bolji nego sa ostalim komšijama?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ: Bio je fin, kao i sa svim. Imao je dobre odnose.

SUDIJA TAJA: Hvala vam.

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, da li imate još neka pitanja o onome što je svedok rekao?

TUŽILAC GRUM: Nemam dodatnih pitanja, časni Sude.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Samo jedno, vaša Visosti. Obzirom na pitanje da li je neka kuća bila preko puta kuće Vasiljevića, možda i zbog nekih drugih objašnjenja, voleo bih da objasni gospođa Vasiljević da li, uopšte, ima preko puta njihove kuće drugih kuća i, ako nema, zbog čega.

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, preko puta moje kuće može...pored moje kuće ima potok, i imamo doktora Dragana, a preko puta je Drina, nije imalo kuća ispod, dole. Paralelno sa našom kućom je Drina.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da. U toj ulici su kuće samo sa jedne strane puta, sa druge strane je reka Drina, je li tako?

SVEDOKINJA VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

SUDIJA HANT: Gospodo, hvala vam što ste svedočili, i što ste došli da svedočite. Sada možete da idete. Gospodine Domazet, mi smo dobili vaš spisak svedoka za sledeću nedelju. Sećate se da smo raspravljali o tome šta će biti sledećeg petka, i ja sam vam rekao će tog dana, pre podne, biti održana plenarna sednica sudija, i da ćemo

vam dati slobodno poslepodne, u zavisnosti od brzine kojom se odvija ovo suđenje. Nažalost, moram da kažem da se suđenje ne odvija brzinom koju sam ja očekivao. Imajući na umu te okolnosti, mislim da ćemo suđenje nastaviti u petak, kada se završi plenarna sednica sudija. Možda ćete morati da malo pričekate, budući da imamo šest novih sudija. Ne znam koliko dugo će oni govoriti, niti da li će, uopšte, govoriti. Kako sada stvari stoje, mislim da bi sednica trebalo da počne u 9.30, i predlažem da budete spremni za početak zasedanja u 11.30. Budući da ćemo slušati svedočenja, budite spremni na to da će zasedanje tog dana trajati do kraja tog prepodneva, kao i poslepodne, te vas molim da pripremite svedoke za sledeću nedelju. Objasniću vam još nešto, mada mislim da sam vam to ranije već rekao. Ovo suđenje ima veoma stroge vremenska ograničenja i rokove. Ranije je rečeno da ćemo završiti do kraja godine, a ja se pribojavam da to nećemo postići, ukoliko efikasno ne upotrebimo svaki trenutak koji nam je na raspolaganju u ovom suđenju. Naravno, to će zavisiti i od odgovora gospodina Gruma na pitanja koja sam mu juče postavio. Može se dogoditi da ćemo pozvati nešto manje svedoka nego što je predviđeno, ali, ako u ovom trenutku pretpostavimo da će se izvođenje dokaza Tužilaštva odvijati onako kako nam je najavljeno, onda ćete, plašim se, morati da pozovete svojih osam svedoka koji će samo govoriti o tome da je vaš Branjenik bio u Užičkoj bolnici. Uredu, mislim da nema svrhe da sada započnemo ispitivanje još jednog svedoka. Raspravu ćemo nastaviti posle pauze za ručak, u 14.30.

(pauza)

SUDIJA HANT: Gde je svedok? Gospodine, molim vas da pročitate svečanu izjavu koju vam je dao sudski poslužitelj.

SVEDOK VGD-23: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu, i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Gospodine, molim vas da sednete. Izvolite, gospodine Domazet.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam časni Sude. Dobar dan gospodine.

SVEDOK VGD-23 --ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sada će vam pokazati vašu oznaku pod kojom ćemo vam se ovde obraćati. Obzirom da nećete koristiti, niti mi, vaše ime i prezime, a vi ćete reći da li je na tom papiru napisano vaše pravo ime i prezime, na papiru na kojem je označen broj VGD-23.

SVEDOK VGD-23 --ODGOVOR: Da, jeste.

SUDIJA HANT: Koji je vaš sledeći broj za dokazni predmet?

sekretar: D24.

SUDIJA HANT: Hvala vam. Ja znam koji je bio poslednji broj, ali možda ste neki broj zadržali za nešto drugo.

ADVOKAT DOMAZET: Da.

SUDIJA HANT: Dakle, ovaj dokument će pod pečatom biti uveden u sudski spis, kao dokazni predmet D24.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, gospodine VGD-23, počecu sa ispitivanjem, i molim vas da neke podatke o sebi date, ali podatke koji ne bi ugrozili identitet koji na ovaj način čuvamo. Hoćete li nam reći ged ste rođeni?

SVEDOK VGD-23 -- ODGOVOR: Rođen sam u selu Stražbenice, opština Višegrad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko imate godina?

SVEDOK VGD-23 -- ODGOVOR: Imam 46 godina.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta ste po nacionalnosti?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Po nacionalnosti sam Srbin.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta imate od školske spreme?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Završio sam srednju školu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde ste i kada počeli da radite, po završenom školovanju?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: 1976. godine sam započeo radni odnos u Višegradu, u policijskoj stanici ...*(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste neprekidno živeli i radili u Višegradu, od tada pa do danas?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da. U istoj ustanovi sam radio od 1976. godine do danas.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obzirom da ste radili u policiji, dakle, od 1976. godine, ja bih vas molio da nam objasnite, gledajući period do 1990. ili 1991. godine, kako je funkcionisala policija, kako je bila sačinjena, i da li je bilo nekih razlika u funkcionisanju posle tog perioda, posebno do proleća 1992. godine. Možete li to da nam, što sažetije, kažete?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Od 1976. godine, znači, sve do, otprilike, formiranja nacionalnih stranaka, rad policije se u glavnom zasnivao, ne u glavnom, nego stoprocentno zasnivao na propisima i policijskim procedurama, što za kasniji period ne bih mogao tvrditi. Preskočio sam, možda, prvo pitanje. Radio sam u jednoj ustanovi, u jednoj maloj policijskoj stanici. Otpilike, bilo nas je do 30 policajaca, od

kojih je jedna trećina bila iz reda srpskog naroda, a dve trećine iz reda muslimanskog naroda, što je, otprilike, odražavalo procentualni sastav, nacionalni, opštine Višegrad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, i u to vreme je nacionalni sastav opštine bio u tom odnosu i u policiji, i je u to vreme je, otprilike, takav odnos bio zaposlenih. Da li je u to vreme bilo nekih posebnih problema? Kada kažem to, ne mislim na uobičajene probleme koje imate u policiji, već na međunacionalne probleme. Dakle, u ono vreme pre višestranačkih izbora.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nije mi poznat neki drastičniji primer međunacionalnih, kako bih nazvao...ekscesa, u tom periodu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ocenjujete da je tada rad policije, i u ovakvom, višetničkom sastavu, bio efikasan i bez ikakvih problema?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: To sigurno tvrdim da je tako bilo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li nam sada reći nešto više o stanju koje je bilo posle prvih višestranačkih izbora u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Pa, otprilike, samim formiranjem nacionalne stranke, u prvom redu SDA, došlo je do poremećaja, rekao bih i međunacionalnih, što se u nekoj meri odrazilo na i na samu našu policijsku stanicu. Počele su se dešavati neke stvari koje su nama, do tada, bile strane. Nismo, znači, bili navikli na takve...dogadaje, bar u sredini gde sam ja, do tada, radio i živeo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li nam reći neke od primera koji bi bili karakteristični za jedan takav odnos, odnosno za takvu promenu, o kojoj govorite?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Evo, počecu od samog formiranja nacionalnih stranaka. Znači, jedan uobičajen način okupljanja građana, pilikom formiranja tih nacionalnih stranaka, je došao do izmene. Naime, samo obezbeđenje, pa da kažem i deo regulisanja samog saobraćaja, i drugih nekih poslova koji su u isključivoj nadležnosti policije, počeli su sami da organizuju, kroz organizovanje svoje, neke službe. Zatim, do uništavanja saobraćajnih znakova, ispisivanje grafita, izlepljivanje plakata po izlozima i drugim fasadama, i ostalim vidnim površinama, putevima...A u kasnijem periodu je došlo do, ovako, prvih ozbiljnijih ekscesa, incidenata i događaja koji su u mnogome poremetili međunacionalne odnose.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pre nego što vas nešto o tome pitam, o tim većim ekscesima, da li možete nešto da mi kažete, jer ste sada pominjali grafite, plakate, grafite na fasadama...o kakvim se to grafitima radi, o kakvim plakatima, šta je to bilp, eventualno, na njima što bi moglo da izazove neke poremećaje?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: U početku je bilo grafita koji su veličali stranku SDA, i pozivali pripadnike da glasaju za njih, ali je to kasnije preraslo u grafite koji su imali preteći karakter, upućen srpskom narodu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ovo prvo što ste rekli je stvar koja je dozvoljena i uredu, da se reklamiraju stranke na taj način, ali ovo što kažete da je

kasnije proizašlo, ja bih vas molio da o tome nešto kažete. Šta je to bilo kasnije prema...kažete upućeno srpskom narodu? Kakve su to, eventualno, poruke bile?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Pa, ne mogu sitirati doslovce, ali, u suštini, odnosilo se na ono: "Srbi, šta čekate?!", "Četnici"...Uvredljive su bile poruke. "Šta tražite na ovim prostorima?!" i tako, u tom smislu. I bilo je i ono: "Nije ovo 1941." i tako...Ono uobičajeno što je u to periodu, otprilike, dominiralo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su takve poruke, grafiti i plakati, uticali na poremećaj međuetničkih odnosa, odnosno, kako je to primljeno od strane srpskog dela stanovništva u opštini Višegrad?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Sigurno da takve poruke nikoga ne bi obradovale, tako ni srpski narod koji se na neki način osećao ugroženim, pa je kasnije došlo do formiranja srpske nacionalne stranke, Srpske demokratske stranke.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koja je od stranaka prva formirana u Višegradu, posle višestranačkih izbora, odnosno, pred višestranačke izbore?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: U Višegradu je prvo formirana Stranka demokratske akcije, SDA.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko, po vašem sećanju, posle toga je formirana SDA, Srpska demokratska stranka?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne bih se moga tačno setiti, ali sigurno...Ne znam sada, otprilike...možda, više meseci je sigurno proteklo. Znači, nije odmah, naredne nedelje. Sigurno je proteklo, možda, šest meseci, mislim...otprilike. Ne mogu to...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jesu li u to vreme postojale i delovale neke stranke koje nisu bile nacionalne, i koje su pokušavale da održe međuetničku zajednicu, odnosno, da imaju, među svojim članovima, pripadnike i jednog i drugog entiteta?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Jeste. Stranka SDP je, koliko se ja sećam, imala svoj skup na sportskom centru koji je, koliko se ja sećam, bio pre formiranja stranke SDS. Dalje, u Višegradu je, takođe, bila stranka Reformskih snaga, čini mi se da se tako zvala, Ante Markovića, koja je, takođe, imala jedan deo svojih pristalica.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su posebno... Eto te dve stranke koje ste pomenuli, da li su i imali uspeha na višestranačkim izborima, posebno što se tiče Višegrada?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: One su imale...u stvari, njihov broj glasača je bio iza nacionalnih stranaka. Znači, bile su poredane, otprilike, ovako: SDA, SDA, pa onda su dolazile ove ostale stranke.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je ovaj red koji ste rekli, red sa najviše osvojenih glasova? Da li to znači da je SDA pobedila na izborima, višestranačkim izborima u Višegradu?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ovo što ste malopre govorili o grafitima, plakatima, i stvaranju jedne napetosti, da li se to odnosi na period pre ovih izbora, ili na period posle ovih izbora, ili na oba ta perioda?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: U svakom slučaju, ovaj problem se ozbiljnije javio posle dolaska stranke SDA na vlast u opštini Višegrad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, po vama, posle izbora i posle dolaska na vlast SDA u Višegradu, stanje se, u tom pogledu, još i pogoršalo? Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da. Bilo je mnogo, mnogo izraženije nego u periodu pred izbore.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Objasnili ste, malopre, da je pre tih izbora, u tom periodu, da je u policiji nacionalna srazmera policajaca bila srazmerna nacionalnoj strukturi u opštini, i da je to dobro funkcionisalo. Da li je slična srazmera bila, u to vreme, i u ostalim organima vlasti, lokalnim i drugim, u Višegradu? Govorim, naravno, o periodu pre višestranačkih izbora.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da, funkcije su se raspoređivale po takozvanom ključu, nacionalnom ključu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je značio taj nacionalni ključ? Da li je značio srazmernost, zastupljenost određene nacije na toj teritoriji, ili nešto drugo?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Procentualni sastav opštine, po nacionalnoj strukturi, je bio, ustvari, zastupljen i u organima koji su egzistirali i u opštini, u skupštini opštine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li bi se moglo uproštenije reći da je to bilo oko dve trećine muslimanskog, po tom ključu kadra, i jedne trećine srpskog, prema zastupljenosti stanovništva?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da, upravo tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kako je bilo posle ovih višestranačkih izbora, i uspostavljanja novih vlasti, prema rezultatima tih izbora?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Prema rezultatima prvih višestranačkih izbora, stranka SDA je u Višegradu imala nadpolovičnu skupštinsku većinu. I tada je došlo do poremećaja pariteta u vlasti. Došlo je...činjenica je, na prvoj skupštini, prilikom formiranja višestranačke skupštine, mimo legalnih procedura, onih koje su već ranije utvrđene, došlo je do...izglasano je nadpolovično, znači, prosto odlučivanje u skupštini opštine, što je dovelo do preuzimanja apsolutne vlasti od strane SDA.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako sam vas dobro razumeo, došlo je do promene statuta opštine, i samo običnom većinom...Da li to znači da je trebalo učiniti nekom kvalifikovanom većinom, a da to nije učinjeno? Dakle, da je bila potrebna neka druga, dvotrećinska ili druga, većina, a da to nije učinjeno od strane nove vlasti? Da li sam vas ...da li ste to hteli da kažete, i da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da. Do tada je bilo dvotrećinsko odlučivanje, što je bilo utvrđeno statutom skupštine opštine, ali je tada jednim, kako su svi tvrdili, nelegalnim putem uvedeno odlučivanje prostom većinom. Znači, 50 posto, plus jedan glas.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I to se odnosilo, dakle, i na ona pitanja koja su ranije morala da budu rešavana dvotrećinskom većinom, je li tako?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da, upravo tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći do čega je to dovelo? Odnosno, samo karakteristične slučajeve posledica takvog uspostavljanja nove vlasti. Dakle, najkraće što možete.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Uspostavom nove vlasti, došlo je do prvih nemilih događaja. Kao najdrastičnije želim istaći zaustavljanje Srba sa vozilima, izvlačenje iz vozila, prebijanje na licu mesta, znači, fizički napad. Zatim, zaustavljanje autobusa koji su bili sa prostora Srbije, maltretiranje putnika, zatim, zaustavljanje vojnih vozila, i maltretiranje vojnika, fizički napadi. Zatim, ubistvo jednog Srbina u selu Crnčići. Paljenje srpske zastave, crkvene, na trgu u Višegradu. Zatočavanje policajaca u policijskoj stanici, iz reda srpskog naroda. Otvaranje vatre na stanicu milicije, iz vatrenog oružja. Postavljanje barikada na pojedinim putnim komunikacijama, na prilazima naseljima, i tako.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, sudija Janu (Janu) želi da razjasni nešto što ste maločas pomenuli.

SUDIJA JANU: Žalim da budem sigurna da sam dobro razumela ono što je maločas rečeno. Gospodine Domazet, budite ljubazni i zatražite od svedoka da Pretresnom veću objasni kakva je bila priroda izbornog sistema u državi, u to vreme. Da li je taj izborni sistem promenjen pre višestranačkih izbora, ili je taj izborni sistem bio isti i pre i posle višestranačkih izbora, ili je bio promenjen? To je moje pitanje. Hvala.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, vaša Visosti. Postaviću to pitanje. Dakle, razumeli ste to pitanje. Da li je i pre izbora, pre višestranačkih izbora, došlo do promene sistema izbora. Odnosno, vezano za Višegrad, da li statut o kojem ste govorili bio menjan i pre višestranačkih izbora, ili ne menjan posle višestranačkih izbora?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ako se odnosi na onaj procentualni... znači, na dvotrećinsko odlučivanje i nadpolovično, prosto odlučivanje...znači, ova promena je nastala posle...izmena statuta je nastala posle višestranačkih izbora. Samim formiranjem skupštine...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možda ovako možemo... Dakle, nova vlast, lokalna vlast koja je bila formirana po rezultatima izbora, da li je ona zatekla važeći statut po kome su promena, ili ona izuzetno važna nacionalna pitanja, morali da budu rešavani dvotrećinskom većinom, a da je ta nova lokalna skupština to promenila na prostu većinu?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da. Nova skupština je to promenila i uvela prostu većinu, znači, ovu nadpolovičnu, 50 posto plus jedan glas.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala. Ne znam da li je ovo...

SUDIJA JANU: Da, ali to nije bilo moje pitanje. Naime, u našem sistemu postoji izborni zakon koji reguliše opšte izbore, i izborni zakon koji reguliše lokalne, opštinske izbore. Moje pitanje je bilo: da li je do te promene u skupštini opštine došlo nakom višestranačkih izbora? Da li je do nje došlo na osnovu izmene opšteg zakona koju je doneo parlament zemlje, ili je ta promena statuta bila samo u nadležnosti skupštine opštine? Možda svedok to ne može da mi objasni, ali to je od suštinske važnosti, kako bismo mogli da procenimo dokaze koje nam sada iznosite. Ako sam dobro razumela, obojica ste advokati, te možete da razumete važnost toga. Hvala vam.

ADVOKAT DOMAZET: Jasno mi je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, gospodine, ne znam da li...Pretpostavljam da ste razumeli pitanje, ali da li znate odgovor na to? Dakle, da li je tako nešto promenjeno odlukom parlamenta Bosne i Hercegovine? Dakle, da li je to...da li znate nešto o tome, da li je to bilo u skladu sa promenom koja je nastala na nivou Bosne i Hercegovine, bilo pre ovih višestranačkih izbora, ili posle višestranačkih izbora?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Statut donosi skupština opštine. Prema tome, statut i menja skupština opštine, odbornici na sednici skupštine opštine. Znači, ne nameće se statut iz parlamenta, ali mora biti u skladu sa ustavom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Upravo je, mislim, to i svrha pitanja. Da li je došlo do promene ustava ili zakona koji bi to omogućavao? Da li vi to znate?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Mislim da nije, jer ne bi bila nelegalna...a ja sam naglasio da je to bio nelegalni put promene statuta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, ali to je bila ocena, da je nekako nazovem, srpske strane, je li tako?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja bih vas molio da se vratite...odnosno, o tom periodu govorimo, o novoj vlasti, ali u odnosu na policiju u kojoj ste vi i dalje radili. Da nam najkraće kažete kako se ova nova vlast odrazila na rad policije, a posebno kako je to uticalo na dalje međuetničke odnose u Višegradu? Što možete sažetije, da nam o tome date podatke?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Samim formiranjem nove skupštine, i uvođenjem već pomenutog sistema odlučivanja, to se prenelo i na stanicu policije. Došlo je do promene rukovodnih kadrova. Tako je dotadašnji načelnik stanice javne bezbednosti koji je bio iz reda srpskog naroda, smenjen je i postavljen je kandidat SDA, znači iz reda muslimanskog naroda. Znači, vodeći čovek u stanici je bio iz reda

muslimanskog naroda. Srpski kadrovi koji su do tada, ne samo sroski, sigurno i muslimanski, koji su posao obavljali profesionalno, došli su pod udar, da tako nazovem, aktuelne vlasti, raspoređivani su na niža radna mesta, ili su ostajali bez posla, tada je bio bedan instrument, da ga tako nazovem, bili su neraspoređeni. Znači, primali su platu, nisu radili, vodili su se kao kadrovi koji nisu raspoređeni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li da kažete da je posle te promene, i promene u rukovodstvu, da su mnogi policajci Srbi, i ne samo Srbi, već i muslimani koji su profesionalno i dobro obavljali posao, bili uklanjani na ta mesta? Ustvari, da nisu vršili funkciju, iako su primali platu?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Samo su u pitanju bili...bar u mojoj stanici su bili u pitanju samo Srbi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi ovo reći: izdavanje dozvola za oružje, i lovačko, i nabavka municije, sve je bilo u nadležnosti policije, je li tako?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se ova situacija i tu odrazila na taj postupak koji je, inače, vrlo osetljiv u tim sredinama, kakva je bila sredina u Višegradu, verovatno?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da. Sećam se jednog radnog sastanka na kojem se raspravljalo i o tome, jer se desilo da... ne mogu sada biti precizan, ali, sigurno, od 105 zahteva koji su rešeni za jedan period, 100 je bilo rešeno za građane iz reda muslimanskog naroda, a zanemarljiv procenat je bio rešen za građane iz reda srpskog naroda. To se, otprilike, odnosilo i na izdavanje odobrenja za nošenje vatrenog oružja, i na izdavanje odobrenja za nabavku municije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste pomenuli ove brojke, da li se tu, znači, radi o pozitivno rešenim zahtevima, a ne o ukupnom broju podnetih zahteva? Jer jedna je stvar ako se samo podnesu zahtevi. Da li su ovo oni kojima je bilo odobrena kupovina, ili nabavka oružja i municije?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da, odnosilo se na pozitivno rešene zahteve. Znači, čim se izda odobrenje, to je pozitivno. A zahteva je sigurno bilo više i ...

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je u to vreme došlo do ilegalnog naoružavanja ljudi? Da li ste o tome u policiji imali informacija?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Sigurno je bilo ilegalnog naoružavanja jer, povremeno, se čula paljba iz vatrenog oružja, iz svih delova opštine. Dolazilo je i do rafalne paljbe, na osnovu čega je bilo lako zaključiti da je bilo ilegalnog naoružavanja, jer niko ne može legalnim putem posedovati vatreno oružje, automatsko, koje može rafalno pucati.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi lično, i vaše kolega policajci, preduzeli nešto?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ništa se posebno nije preduzimalo, čak smo imali saznanja da pojedini policajci učestvuju u rasturanju tog ilegalnog oružja i municije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ti policajci za koje ste imali informacija da u tome učestvuju, jesu li oni bili Srbi, ili muslimani, ili oba entiteta?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Muslimani. Čak su jednom zatečeni kada su iznosili oružje...municiju iz magacina policijske stanice. Pardon, municiju iz magacina policijske stanice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su bili uhapšeni, ili da li je protiv njih pokrenut postupak?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nisu bili uhapšeni, nije bio pokrenut ni postupak, iako se znalo tačno ko su, imenom i prezimenom. Po tom pitanju je obavješten MUP, i tada je došlo do prvih velikih neslaganja između policajaca iz reda srpskog naroda, i policajaca iz reda muslimanskog naroda. Došla je jednda radna grupa na radni sastanak jer su, posle tog događaja, policajci iz redova srpskog naroda, među kojima sam bio i ja, odbili da rade sa policajcima koji su zatečeni u nelegalnom...i čistoj krađi municije iz magacina policijske stanice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li tada došlo do odvajanja srpske policije od, nazovimo, muslimanske policije, o čemu su nam ovde neki već govorili?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Tada je došlo do jednog perioda u kojem srpski policajci nisu dolazili na posao, i zahtevali smo da se policajci koji su to radili disciplinski kazne, i udalje iz policijske stanice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li došlo do toga? Kažite mi sa da ili ne.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pomenuli ste mi, među ostalim incidentima, zarobljavanje srpskih policajaca. Ja bih vas molio da najkraće što možete kažete o čemu se to radi. Kada je to bilo, ko je to učinio i o čemu se radilo?

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, ovo je upravo ona pitanja o kojima ste rekli da ćete da govorite uopšteno. Premda u svojim pitanjima stalno upotrebljavate reč "ukratko", odgovori koje dobijate uopšte nisu kratki. Relevantnost toga nikada nije objapnjena. Jasno mi je da želite da završite ispitivanje ovog svedoka do kraja poslepodneva. Vi to uopšte nećete postići, ukoliko nastavite sa tim nerelevantnim pitanjima. Dakle, ono što nas zanima jesu napadi na bosansko muslimansko civilno stanovništvo, a ne napadi na bosansko srpsko civilno stanovništvo. Na vama je da o tome odlučite, ali čini mi se da ste otišli isuviše daleko od onoga što ste najavili.

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, ja imam još smao nekoliko pitanja jer ovaj svedok upravo ove okolnosti zna. Zna ono što je prethodilo. Jer ovaj incident o kojem govorim, to je nešto što se desilo pred sam dolazak Užičkog korpusa. Dakle, u to relevantno vreme koji su mnogi svedoci koje je Optužba predložila želeli da, na neki

način, zapostave. Ja samo želim da on to objasni. O tome je govorio i svedok koji je ovde pod zaštitom. Ja bih molio da se njegovo ime pokaže svedoku, da ne bi izgovorio njegovo ime, jer ću morati da ga koristim. A imam još samo par pitanja za ovog svedoka, i onda ću završiti. Molio bih da ovo kao VGD-25 uđe kao dokaz, i da se jedan primerak da svedoku.

prevodioci: Sudija Hant (Hunt) nije uključio mikrofon.

SUDIJA HANT: VGD-25. Gospodine Domazet, da li će to biti dokazni predmet D25?

ADVOKAT DOMAZET: Da, da, da, časni Sude.

prevodioci: Sudija Hant još uvek nije uključio mikrofon.

SUDIJA HANT: To će biti dokazni predmet D25, i u sudski spis će biti unet pod pečatom.

ADVOKAT DOMAZET: Mogu li da nastavim?

SUDIJA HANT: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li pogledali ime i prezime ovog svedoka koga, ukoliko pominjete, molim da ga pominjete pod ovim brojem koji je gore, to je VGD-61. Da li ste ga poznavali?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da, poznao sam ga. Radio je sa mnom u istoj policijskoj stanici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je on umešan u neke od incidenata koji su se u to vreme odigrali, dakle, u aprilu 1992. godine, negde?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Po mojim saznanjima, u aprilu 1992. godine, kada je došlo do sukoba, VGD-25 je spred svoje kuće, iz vatrene puške, smrtno ranio svog komšiju Indić Mića koji je bio prva žrtva u Višegradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je posle toga bilo sa ovim...?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Po pričanju svedoka koji su videli ovaj događaj, on je iste večeri, istog dana, uveče, kako su oni rekli, pobjegao u jedno naselje koje je bilo etnički muslimansko, i gde je on po rasporedu rada inače i radio. Bio je zadužen kao vođa sektora za taj sektor, znači, poznao je ljude u tom naselju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako se zvalo to naselje ili selo?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Međeđa. Mesna zajednica je to, sa više zaseoka. Znači, naselje Međeđa, sa više zaseoka.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još samo jedno pitanje u vezi toga. Da li vam je poznato da li je ikada suđen zbog toga?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nije mu ni suđeno niti je bilo šta preduzeto protiv njega.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I van ovog svega, van ove situacije o kojoj ste pričali, da vas pitam: da li ste poznavali, da li poznajete Mitra Vasiljevića?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Mitra Vasiljevića poznajem možda nekih 20 godina, 25-30 godina.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste imali prilike da ga vidite u periodu maja i juna 1992. godine, ili da nešto čujete o njemu? Obzirom na posao koji ste obavljali, i gde ste bili.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Obzirom da sam ja poslom koji sam obavljao bio vezan za teren, retko sam bio u gradu, ali mi je surpuga koja radi kao trgovac u centru grada, u jednoj prodavnici, pričala da je polovinom juna, otprilike taj period, organizovao čišćenje grada, u kojem čišćenju je učestvovala i moja supruga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li iz ovoga mogu da razumem da vi uopšte niste imali prilike da ga vidite, u to vreme?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nisam. Nisam ga viđao u tom periodu.

ADVOKAT DOMAZET: Ja nemam više pitanja za ovog svedoka, vaša visosti.

SUDIJA HANT: Unakrsno ispitivanje, gospodine Grum.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Mogu li, najpre, da zamolim da se grafoskop pomeri malo unazad, jer ne mogu da vidim svedoka. Gospodine, postavići vam pitanje u vezi sa vašim dužnostima policajca u Višegradu. Da li ste ikada pratili konvoje muslimana koji su želeli da napuste to područje? Da li ste ikada bili pozvani da to radite, možda kako bi im obezbedili zaštitu?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Jesam jednom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete gde i kada je to tačno bilo?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Datuma se ne mogu setiti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to bilo u leto 1992. godine?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da, to je bilo leto 1992. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I da li su ti muslimani dobrovoljno napuštali Višegrad ili su na to bili primorani silom?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ono što sam ja video, i taj konvoj koji sam ja pratio, radilo se o ženama, deci i starijim osobama koji su dobrovoljno želeli da napuste Višegrad, i da odu u centralnu Bosnu. Verovatno su se tamo osećali

bezbednije, jer sam i ja svoju decu odvezao u Srbiju, i ostavio ih kod rodbine, smatrajući da su tamo bezbedniji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je tačna moja tvrdnja da ste vi taj konvoj pratili kako biste ga zaštitili? Da li ste zato pratili konvoj?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: To je moj zadatak bio. Znači, da bezbedno propratim sa ostalim članovima te pratnje...da ih, znači, bezbedno propratimo kroz srpska naselja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zašto im je bila potrebna pratnja pri prolasku kroz srpska naselja?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: U tom periodu je bilo...i na tim prostorima, paravojnih jedinica i grupa, pa ne samo da su bili...da je pretila opasnost konvoju muslimana, nego i Srbima, sigurno, valjda...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da vas upitam i ovo: u nekom trenutku, tokom ovog perioda, po gradu su postavljane kontrolne rampe, zar ne?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Meni to nije poznato. Nisam video to. Top nije sigurno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li bi bilo tačno reći da ste vi kao policajac obilazili ceo grad, zar ne? Da li bi to bilo tačno reći?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: U tom periodu, nisam obavljao one uobičajene policijske poslove. Više sam se nalazio na nekim obezbeđenjima putnih komunikacija. Kroz Višegrad prolazi magistralni put, ima više regionalnih i lokalnih puteva. Tako da sam se, najčešće, nalazio na obezbeđenju tih putnih komunikacija.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I da ste na nekom od tih puteva koje ste obezbeđivali, videli nekoga koga ne poznajete, da li biste od osobe tražili lična dokumenta?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne bih tražio, ako nije naoružan, ipak ja ne poznajem sve ljude. Nije sumnjiv, nije...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dozvolite mi da se vratim na pitanje koje sam vam ranije postavio. Pošto ste vi bili jedan od ljudi zaduženih za obezbeđivanje puteva, vi biste, bolje nego iko drugi, morali da znate da li su na tim putevima, u tom periodu, postojale kontrolne rampe. Da li su u bilo kom trenutku tokom leta...tokom proleća i leta 1992. godine, postojale kontrolne rampe duž puteva koji su vodili u Višegrad i izvan Višegrada?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Meni nije poznato.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala vam. Sada želim da se vratimo na onaj konvoj koji ste pratili. Da li možete da nam kažete koliko je, otprilike, bilo ljudi u konvoju, koliko je bilo žena, dece, starih osoba? Koliko je svih njih, ukupno, bilo u konvoju?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Bila su tri autobusa, i dva kamiona.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko policajaca je bilo sa vama na obezbeđivanju tog konvoja?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nismo svi bili policajci. Bilo nas je ukupno, znači, na obezbeđenju konvoja, kako bih ja nazvao, članova obezbeđenja ili...deset. Znači, na svako vozilo po dva.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete koliko od te deseterice ljudi je bilo policajaca?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne mogu se ni setiti svih imena tih deset, ali, koliko se seća, od policajaca sam bio samo ja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Iz vašeg odgovora sam shvatio da se vi ni nesećate imena tih drugih ljudi koji su sa vama obezbeđivali konvoj, zar ne?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne znam...Znam njih, bar, četiri, pet. Ne znam, možda sada da počnem nabrajati, ako treba. Ne znam svima imena. Ipak je to period od devet godina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Razumem ja to. Bili bismo vam veoma zahvalni ako biste mogli da nam kažete imena te četvorice, petorice.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Bio je Andrić koji je kasnije poginuo, bila su dva Šimšića, bio je Goran...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da možete da nam kažete kako se Goran prezivao?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nedić. I on je radio ne kao policajac, nego kao službenik u policijskoj stanici. Pre rata je radio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da vas pitam i ovo: s obzirom da ste vi bili policajac, da li to znači da ste vi organizovali obezbeđenje za konvoj?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne, nisam ja organizovao, nego smo dobili zadatak da obezbedimo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko vam je dodelio taj zadatak?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Taj zadatak mi je dodelio komandir policijske stanice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete ime te osobe?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Tomić Dragan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su ti drugi ljudi koji nisu bili policajci, bili naoružani kako bi obezbedili konvoj?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Da, imali su

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koje oružje su imali?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Imali su automatske puške.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko im je podelio te automatske puške?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ja nisam sa tim upoznat. Ne bih vam mogao odgovoriti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kuda ste pratili taj konvoj?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Konvoj je išao iz Višegrada, preko Rogatice, Sokolca, Knežine, u pravcu Olova.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A Olova je, zapravo, planina? Postoji planina koja se zove Olovo, zar ne?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Olovo je opština.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste, u okviru obavljanja dužnosti policajca, ikada morali da hapsite muslimanske ekstremiste?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nikada mi to nije bilo naređeno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ali, vi ste, svakako, u nekom trenutku, tokom obezbeđivanja puteva i grada, morali da uhapsite nekoga ko je kršio zakon, zar ne?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ako mislite na kriminalca, u svakom slučaju, da. Ali, to nije ekstremista. Ekstremista i kriminalac su kod nas dva različita pojma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete koliko je, otprilike...prosečno, koliki procenat kriminalaca su bili muslimani koje ste vi uhapsili u ovom periodu, od aprila do avgusta meseca 1992. godine?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Od aprila 1992. godine do...? Nisam razumeo pitanje?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Do avgusta 1992. godine.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nisam imao ni jednu priliku da uhapsim muslimana u tom periodu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada bili zaduženi da nadgledate pritvorene muslimane kriminalace ili ekstremiste, koji su, u to vreme, bili uhapšeni?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u nekom trenutku saznali da je SDS Srbima koji su živeli u, i oko Višegrada, delio oružje?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nisam nikada saznao za takvu informaciju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da ste za to saznali, da li biste učinili nešto povodom toga?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Napisao bih informaciju svom komandiru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre par minuta ste spomenuli paravojne snage u toj oblasti. Da li su to bili muslimanski paravojnici, srpski paravojnici, ili i jedni i drugi?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Moja tvrdnja nije zasnovana na mom ličnom zapažanju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dali ste nam prilično opširan pregled situacije u Višegradu, i izneli ste svoje mišljenje o uzroku sukoba u gradu. Sada bih vam pročitao odlomak iz izjave jednog drugog Srbina, koji je kao i vi, otprilike istog godišta. Zatim bih vas upitao da li je njegov opis uzroka problema koji su nastali u Višegradu precizniji prikaz zbivanja u gradu od vašeg. "Početkom aprila 1992. godine, Peiršić Risto, jedan od vođa SDS-a i načelnik stanice javne bezbednosti, sastao se sa ovim svedokom, Srbinom, i rekao mu da će od Užičkog korpusa da zatraži da interveniše u Višegradu. 12. aprila 1992. godine, Šerišić Risto je u Višegrad poveo oko 3000 pripadnika Užičkog korpusa. Ovim vojnicima su se pridružili dobrovoljci koje je predvodio Jeftić Dejan." Da li vi poznajete Dejana Jeftića?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nastavljamo sa tekstom: "Njegova jedinica se sastojala od oko 30 vojnika. Dva do tri dana kasnije, u Višegrad je stigao Milan Lukić da svojom jedinicom koja je brojala oko 15 ljudi. Toj grupi se priključilo još oko petnaestoro ljudi, među kojima su bili: Vasiljević Mitar, Lukić Sredoje, Vujičić Niko", a atim stoji "i brat Milana Lukića, Knežević Mitar, Trifković Miroslav, zvani Miki, Marković Mladen, Tanasković Nenad, i Goraždak.", to je nečiji nadimak. "Kada su stigli, započelo je pljačkanje i paljenje kuća." Gospodine, zar ovaj prikaz početka problema u Višegradu nije tačniji od vašeg?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nisam razumeo vaše pitanje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Moje pitanje je: zar ovaj prikaz događaja i načina kako su započeli problema u Višegradu, u proleće i leto 1992. godine, nije verniji prikaz od vašeg?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Po meni nije, jer Užički korpus nije toliko mali da ga može jedan čovek pozvati i dovesti u Višegrad, tri hiljade ljudi. Mislim, to je neozbiljna izjava za mene. Kada se ima... u tom periodu, ko je pratio medije, i u Višegradu i šire je bilo jasno da, ne samo u Višegradu, nego i nizvodno, u Bajinoj Bašti, i Zvorniku, da ne nabrajam dalje, pretila jedna katastrofa, u slučaju da se naglo izlije, odnosno da Murat Šabanović pusti vodu iz akumulacije hidroelektrane Višegrad. Znači, ja sam to shvatao krajnje ozbiljno, i ko je video šta se sve desilo, šta je voda uradila sa delom ispuštanja akumulacije iz jezera, bilo bi jasno zbog čega je Užički korpus došao u Višegrad. Znači, samo zbog ozbiljne pretnje da će Murat pustiti vodu iz akumulacije, i da će izazvati i materijalnu i ljudsku katastrofu, i ekološku, i ...Po meni, to je bio jedini razlog, a on se, kasnije...nije se puno ni zadržao u Višegradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: VGD-23, vratimo se na konvoj. Da li je iko od tih muslimana, na putu za Olovo, bio povređen?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: U momentu iskrcavanja putnika, znači, kada smo došli na odredište, na liniju...u stvari, gde su nam...dobili smo na Sokolcu dva vodiča koji su bili u prvom autobusu, sa mnom, i kada smo došli na odredište, na jedno

veliko proširenje, mi smo okrenutli vozila i počeli sa ispuštanjem...izlaskom putnika iz autobusa i kamiona. Tada je sa okolnih uzvišenja otvorena vatra iz različitog oružja, na autobuse i kamione. Putnici iz konvoja koji su već bili izašli, plegali su, onako, po onom putu i travi. Mi smo se, pod vatrom, izvukli u pravcu...pošto sam ja bio u prvom autobusu, kasnije nisam uspeo u isti ući, nego sam ušao u zadnji autobus.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je žena, dece i starih osoba tada poginulo?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Umrla su, od zadobijenih povreda, dva lica. Jedan muškarac i jedna žena.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću vam pročitati deo izjave osobe koja je bila u tom konvoju, u autobusu, i kada to pročitam, pitaću vas da li je to precizniji opis onoga što se tada dogodilo. "Sredinom juna 1992. Godine, za vreme etničkog čišćenja Višegrada i okoline ...*(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*... i još nekoliko ljudi su pratili šest autobusa i dva kamiona punih muslimana koji su napuštali to područje. Konvoj se zaustavio u blizini Opova, i tada su neki od Bošnjaka su pokušali da pobegnu, da pobegnu u šumu. Ljudi srpske nacionalnosti koji su bili zaduženi da prate konvoj su počeli da pucaju, i jedan žena i dete su poginuli, a još jedno dete je ranjeno." Svedok zatim kaže da je video vas, ...*(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*... Milana Lukića, Sredoja Lukića...

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, vi već drugi put pominjete ime te osobe.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Izvinjavam se, časni Sude ... Dragana Tomića, i Nenada Tanaskovića." Vas petorica ste, zapravo, pucali na te ljude. Zar se, u stvari, tog dana kada ste pratili ove ljude, sprovalili ih iz Višegrada, nije desilo to?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nije tačno, ništa od toga navedenog. Čak, mislim, ne vidim razloga da ne bi potvrdili moju izjavu Asim Nuhanović, Ševala, trgovac, čini mi se da se Veletovac prezivala, dalje, Hećimović, komšija kojeg sam poznavao, Hećimović, Hamda je otac, ne znam sada, ne mogu se setiti imena. Siguran sam da bi oni to potvrdili, ovu moju izjavu, a ne to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su ljudi koje sam pomenuo bili u konvoju?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nisu, to odgovorno tvrdim. Ni jedan od tih koje ste vi nabrojali. Dragan Tomić mi je, samo, u Višegradu dao zadatak, i ostao je u Višegradu. A sa ostalima iz te liste koju ste nabrojali, odgovorno tvrdim da ni jedan od njih nije bio u konvoju, ni blizu konvoja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li poznajete Behiju Zukić?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Poznajem je.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Odakle je poznajete?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Znam je iz srednje škole.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate da je ona ubijena?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne znam. Nije mi poznato.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate koja je kola vozila?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kod sebe imam izjavu iz jula 1992. godine, u kojoj se tvrdi da, premda vi lično niste ubili Behiju Zukić, da ste, ipak, naredili da se neredili da se ona ubije. Da li je tačno da ste vi naredili da se Behija Zukić ubije?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nije tačno, niti bih ja ikada takvu naredbu ikome mogao dati. To se ne...Normalan čovek, po mojim shvatanjima, ne može tako nešto ni pomisliti, a kamoli...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste bili na višegradskom mostu, u trenutku kada je izbila pucnjava, i kada su neki muslimani povedeni? Da li ste prisustvovali tom događaju?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nikada nisam bio, ne samo na mostu nego bilo gde...bilo na drugom mestu da...

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li znate osobu po imenu Ibrišim Kešmer?

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Ibrišim?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Prezime?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kešmer. K-E-Š-M-E-R.

SVEDOK VGD-23 – ODGOVOR: Nije mi poznato.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Imamo izjavu u kojoj se navodi da...

SUDIJA HANT: Gospodine Grum, koliko će vam još vremena trebati?

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, mislim da će mi trebati još 20 do 25 minuta.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, kakav to problem imamo sa ovim svedokom? Upravo mi je rečeno da ste mislili da se on danas poslepodne vrati u bišu Jugoslaviju. Da li bi on kasnije mogao da opet bude doveden?

ADVOKAT DOMAZET: On bi trebalo da se vrati sutra ujutru, i to bi...

SUDIJA HANT: Razumem ja to. Ono što mene zanima je sledeće: da li ovaj svedok može ponovo da bude doveden krajem sledeće nedelje ili neki drugi put?

ADVOKAT DOMAZET: Ja mislim da može, ako je to potrebno, da dođe. Da.

SUDIJA HANT: Unakrsno ispitivanje mora da se završi, ali nije pošteno da, u petak poslepodne, od osoblja zahtevamo da ostane duže. Iako gospodin Grum tvrdi da mu ne treba još mnogo vremena, meni se čini da će to trajati duže nego što on misli.

Gospodine, mislim da ćete morati da dođete još jednom, kako bi završili svoje svedočenje. Žao mi je što danas ne možemo da završimo.

ADVOKAT DOMAZET: Dopustite da pitamo svedoka, dok je ovde, dve stvari. Dakle, da li je neophodno da on putuje sutra jer onda bi, znači, morao da dođe ponovo, ili da li može to da odloži i da ostane, i da u ponedeljak nastavimo. Možda je za njega mnogo veći problem da ponovo dolazi. Neka se ovde izjasni.

SUDIJA HANT: Da, svakako. To zavisi od svedoka. Nemam nameru da svedoku izričem meru naredbe bilo da ostane, bilo da ode i da se vrati. Gospodine, recite nam šta vam više odgovara?

SVEDOK VGD-23: Pa, već kada sam tu... možda bi povoljnije bilo da ostanem u ponedeljak, i da onda završimo taj deo.

SUDIJA HANT: Mislim da je to najbolji način da rešimo ovu situaciju, i tako ćemo i učiniti. Sud sada prekida zasedanje, i nastavlja ga u ponedeljak ujutru, u 9.30.

Fond za humanitarno pravo

